

การศึกษาขั้นมูลฐาน

ความหมายของภาพยนตร์

ศาสตราจารย์ สนั่น บัณฑิต^๑ ได้ให้ความหมายของภาพยนตร์ไว้ว่า "ภาพยนตร์ หรือที่ภาษาอังกฤษ เรียกว่า Motion Picture หรือ Cinema หรือ Cine หรือ Film หรือที่อเมริกันเรียกว่า Movie หมายความว่า ภาพชุดที่เรียงติดต่อกันบนฟิล์ม ยาว ๆ อันเกิดจากการถ่ายด้วยกล้องถ่ายภาพยนตร์ (Movie Camera) เมื่อนำด้วย เครื่องฉายภาพยนตร์ (Movie Projector) ไปที่จอขาว (Screen) เราจะมองเห็นภาพที่ปรากฏบนจอ เคลื่อนไหวติดต่อกันได้เหมือนกับที่เราเห็นของจริงตามธรรมชาติ"

ส่วน เจม เอส. คินเคอร์ (Jame S. Kinder)^๒ ได้ให้ความหมายของ ภาพยนตร์ไว้ว่า ภาพยนตร์ คือภาพนิ่งเป็นชุดซึ่งบันทึกเอาอริยาบถต่าง ๆ ของการเคลื่อนไหว มาเป็นภาพต่อเนื่องกันด้วยความเร็ว แล้วนำมาฉายด้วยความเร็วเช่นกัน

สาเหตุที่เราเห็นภาพเคลื่อนไหวได้เพราะธรรมชาติของตามนุษย์ ซึ่ง โทเลมี (Ptolemy) ได้ทำการค้นคว้าและสรุปว่า ภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่ผ่านสายตาไปแล้วจะยัง

^๑ สนั่น บัณฑิต, "วิชาถ่ายทำภาพยนตร์" ถ่ายทำภาพยนตร์ (พระนคร : สำนักพิมพ์บำรุงสาสน์, ๒๕๐๖), หน้า ๑.

^๒ Jame S. Kinder, Audio-Visual Materials and Techniques (New York : American Book Company, 1959).

คงค้างอยู่บนเรตินาประมาณ $\frac{1}{12}$ วินาที ดังนั้นหากสามารถผ่านรูปภาพที่มีปริยาย
ต่าง ๆ เข้าสู่สายตาได้ในจังหวะสม่ำเสมอในอัตรา ๑๒ ภาพต่อวินาทีแล้ว จะทำให้
เห็นเป็นภาพเคลื่อนไหวได้

จากหลักซึ่งเป็นข้อสรุปของ โทเลมี นี้ได้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องฉาย
ภาพยนตร์ในเวลาต่อมา

ความเป็นมาของภาพยนตร์ ^๓

เมื่อประมาณ ๕๐๐ ปีมาแล้ว ลีโอนาโด ดา วินชี (Leonardo da Vinci)
ศิลปินช่างเขียนช่างปั้นชาวอิตาลี ซึ่งเป็นยอดศิลปินคนหนึ่งของโลก ได้เขียนบันทึก
ไว้ในสมุดส่วนตัวว่า ในวันที่แดดจ้า ถ้าเรานั่งอยู่ในห้องมืดสนิท แล้วเจาะรูเล็กๆ ที่
ฝาห้องคานหนึ่งรูหนึ่ง เราจะเห็นภาพต่าง ๆ ที่อยู่กลางแจ้งนอกห้องสะท้อนเข้ามาตกอยู่
บนฝาห้องคานตรงข้ามอย่างชัดเจน ภาพนั้นอาจเป็นภาพคนไม้ ภาพคนเดินไปมา หรือ
ภาพม้าเดินผ่านไปก็ได้ ถ้าภาพเหล่านั้นอยู่ตรงกับรูเข็มที่เราเจาะไว้ที่ฝาห้อง

เวลาล่วงไปอีก ๒ - ๓ ปี ได้มีผู้นำเลนส์ไปใส่ตรงรูที่แสงผ่าน ปรากฏว่า
ภาพที่ฉายไปที่ฝาห้องชัดเจนและคมขึ้นมาก ความคิดนี้ได้มีผู้นำมาทำเล่น โดยให้มีผู้แสดง
แสดงอยู่นอกห้อง แล้วคนผู้นั่งดูอยู่ในห้องมืด เมื่อแสงจากผูแสดงผ่านรูเล็กๆ ที่เจาะ
ไว้มากระทบฝาจะเกิดภาพแต่เป็นภาพหัวกลับ ต่อมาได้มีผู้คิดนำเลนส์ไปใส่ไว้ตรงรูที่
เจาะ ทำให้ภาพที่ผ่านรูที่เจาะมองเห็นชัดเจนยิ่งขึ้นกว่าเดิม

ภาพที่เกิดจากหลักการนี้ มีประโยชน์มากสำหรับนักวาดเขียนในสมัยนั้น เพราะ
หากจะวาดภาพวิวทัศนียภาพเข้าไปในห้องมืด แล้วใช้กระดาษขาวไว้นกระแสงหรือ
ที่ตั้งบนขาตั้ง ให้รับแสงจากรูที่เจาะ แล้วลอกตามรอยภาพที่ปรากฏบนกระดาษ

^๓ เจริญพันธ์ ณ อุษยชา, วารสารมนุษยศาสตร์ ๑:๓๘ - ๔๘, มกราคม -
มีนาคม, (พระนคร : ๒๕๑๔)

ยิ่งไปกว่านั้น หลักการนี้ยังช่วยในเรื่องการย่อส่วนของวัตถุต่าง ๆ ที่อยู่ใ้ในภาพใ้ได้ตามต้องการ โดยที่หากต้องการภาพใหญ่เล็กแค่ไหนก็เลื่อนแผ่นกระดาษใ้ให้ไกลหรือใกล้รูปที่เจาะตามต้องการ ปรากฏว่านักวาดเขียนที่วาดภาพไม่เก่งนักใ้ได้รับประโยชน์จากวิธีนี้มาก

ต่อมาเกิดปัญหาสำคัญขึ้นอย่างหนึ่งคือ ทำอย่างไรจึงจะเก็บภาพที่มาปรากฏบนฝาห้องไว้ได้เป็นการถาวร ทั้งนี้ใ้เพื่อให้เก็บไว้ดูได้นาน ๆ หรือถ้าเป็นช่างเขียนจะใ้ได้เก็บไว้มาเขียนใ้ได้ในวันต่อ ๆ ไป โดยไม่ต้องรอคอยว่าอากาศจะแจ่มใสหรือไม่ ปัญหาข้อนี้ไม่มีใครคิดแก้จนกระทั่งอีก ๒๐๐ ปีต่อมา คือจะต้องมีเทคนิคสำหรับที่ใ้จะเก็บภาพซึ่งขึ้นอยู่กับวิชาเคมี และที่สำคัญคือ ต้องมีความต้องการ หรือต้องมีคนต้องการภาพเช่นนั้น

ความต้องการภาพถาวรประการหนึ่งเกิดจากหนังสือพิมพ์ คือในสมัยนั้น ใ้มีผู้จัดพิมพ์หนังสือพิมพ์จำหน่ายกันเป็นจำนวนมาก ทำให้เจ้าของหนังสือพิมพ์ในสมัยนั้นต้องเสาะแสวงหา วิธีพิมพ์ใหม่ ๆ เพื่อให้หนังสือพิมพ์ใ้ได้ออกทันเวลา และความคิดก็เลยก้าวหน้าไปในทางเสาะแสวงหาภาพถาวร มาลงในหนังสือพิมพ์ด้วย แทนที่จะเป็นเพียงภาพเขียนแต่อย่างใ้เดียว

ความต้องการอีกอย่างหนึ่งเกิดจากข้อเท็จจริงที่ว่า ในยุโรปและอเมริกาขณะนั้นการแบ่งชั้นของคนกำลังขยายตัวไป มีกลุ่มบุคคลสามัญที่ร่ำรวยขึ้น เกิดอยากมีรูปของตัวเองแขวนไว้ที่ข้างฝาบ้านบ้าง แต่ก่อนผู้ที่ที่มีรูปของตัวเองแขวนไว้ตามผนังก็มักเป็นพวกคนใหญ่โตหรือมหาเศรษฐี ต่อมาพวกพวคที่ร่ำรวยขึ้นมาก็อยากแขวนรูปตัวเองบ้าง จึงเกิดความต้องการรูปขึ้นอย่างมากมาย ช่างเขียนเขียนไม่ทัน จึงคิดไปในทางที่ใ้เอาภาพในท้องมีคมาใ้ใช้ ช่างเขียนคนหนึ่งชื่อ คาแกร์ (Louis Jaques Mande' Daguerre) จึงปรึกษากับนักเคมีคนหนึ่งชื่อ นีเยพซึ่ (Niephore Niepce) และตกลงคิดค้นหาวิธีที่ใ้จะเก็บรักษภาพที่ใ้ได้จากท้องมีคไว้เป็นการถาวร คนทั้งสองใ้ร่วมกันทำงานในปี พ.ศ. ๒๓๗๒ ต่อมาอีก ๒ - ๓ ปี นีเยพซึ่ ถึงแก่กรรม คาแกร์ จึงทำต่อไปใ้คนเดียว และอีก ๑๐ ปีต่อมา คาแกร์ก็คิดวิธีเก็บรักษภาพในท้องมีคไว้ได้สำเร็จ โดยคิดทำกล้องถ่ายภาพ Camera Obscura และแผ่นโลหะถ่ายภาพใ้ได้ การถ่ายภาพของคาแกร์นี้ใ้เรียกว่า คาแกร์โรไฟฟ์

คาแกร์ เป็นชาวฝรั่งเศส แต่ความเจริญก้าวหน้าในการถ่ายรูปกลับไปมีที่สหรัฐอเมริกา คือพอดคาแกร์คิดทดลองถ่ายรูปและแผนโลหะถ่ายรูปได้ มอร์ส (Samual Morse) ซึ่งเป็นผู้คิดโทรเลขได้ ก็นำวิธีของคาแกร์มาพัฒนา และในปีนั้นเอง มอร์สได้เป็นคนแรกในสหรัฐอเมริกาที่ถ่ายรูปบุตรภรรยาของเขาบนยอดคอกในเกาะแมนฮัตตัน นับเป็นการถ่ายรูปก่อนคนอื่น ๆ ทั้งสิ้น

ต่อมาอีก ๑๑ ปี ก็ลองถ่ายรูปแบบคาแกร์แพร่หลายมาก ในนิวยอร์กเพียงเมืองเดียวมีร้านถ่ายรูปแบบนี้กว่า ๗๐ แห่ง และเมื่อเกิดสงครามกลางเมืองระหว่างพวกเหนือกับพวกใต้ ผู้สื่อข่าวก็ได้เริ่มใช้กล้องแบบคาแกร์ถ่ายรูปเหตุการณ์ต่าง ๆ ไว้มากมาย สงครามครั้งนั้นจึงมีประวัติอย่างละเอียด

ใน พ.ศ. ๒๔๑๐ ลีแลนด์ สแตนฟอร์ด (Leland Stanford) ผู้ว่าราชการรัฐแคลิฟอร์เนียมีความคิดเห็นว่า เวลาที่ม้าห่อเต็มเหยียดนั้น ขาม้าทั้ง ๔ ขา จะลอยขึ้นจากพื้นดิน ไม่แตะพื้นดินเลยอยู่จังหวะหนึ่ง ในตอนนั้นไม่มีใคร เชื่อสแตนฟอร์ดจึงขอให้ช่างถ่ายรูปคนหนึ่ง ชื่อ เอ็ดเวิร์ด มัยบริดจ์ (Edward Muybridge หรือ Edward James Muggerridge) ช่วยถ่ายรูปม้าห่อเต็มเหยียดให้ เพื่อเอามาพิจารณาดู มัยบริดจ์จึงนำกล้องถ่ายรูปจำนวน ๒๔ กล้องตั้งไว้เป็นแถวริมทางที่ม้าจะวิ่งผ่านไป โดยใช้เส้นค้ายึงขวางทางมาวิ่ง ให้เส้นค้ายึงไถลมันซ์เตอร์ซึ่งใช้ไฟฟ้าบังคับ แล้วจัดการถ่ายภาพมาขณะที่ม้ามา เขามาจะถูกเส้นค้ายึงระตุกไถลมันซ์เตอร์ของกล้องแต่ละกล้องให้บันทึกภาพทีละกล้องรวม ๒๔ กล้อง เพราะเชื่อว่าการบินบันทึกเป็นภาพถ่ายจะพิสูจน์ความจริงได้ ดีกว่าที่ตาเห็น ในจำนวน ๒๔ ภาพที่ถ่ายได้มาปรากฏว่ามีภาพหนึ่งที่แสดงว่าขาม้าทั้ง ๔ ขา ลอยขึ้นจากพื้นดินในขณะที่ม้าห่อเต็มเหยียด ความจริงจึงเป็นดังที่สแตนฟอร์ดกล่าวไว้ ต่อมามัยบริดจ์ได้นำภาพมาเหล่านั้นปิดไว้ตามขอบของแผ่นกระดาษวงกลมจนรอบวง แล้วใช้กระดาษวงกลมอีกแผ่นหนึ่งมาตัดช่องให้พอดีกับภาพมาภาพเดียว แล้วนำกระดาษวงกลมที่ตัดไว้ขึ้นซ้อนลงบนกระดาษที่มีภาพมา ยึดไว้ให้แน่น แล้วหมุนกระดาษวงกลมที่มีภาพมาไปอย่างรวดเร็ว มัยบริดจ์พบว่ามองเห็นคล้ายมาวิ่ง จึงนับว่ามัยบริดจ์เป็นบุคคลแรกที่คิดค้นและให้กำเนิดเครื่องฉายภาพยนตร์ อีก ๑๐ ปีต่อมา มัยบริดจ์คิดฉายภาพเคลื่อนไหวลงบนจอได้ โดยเรียกชื่อเครื่องฉายว่า ซูเปรกซิสโคป (Zooprexiscopes)

เป็นที่น่าสังเกตว่า เครื่องฉายภาพเคลื่อนไหวเกิดขึ้นก่อนกล้องถ่ายภาพเคลื่อนไหว เพราะในขณะที่มีขบคิดเครื่องฉายได้นั้น เขายังใช้วิธีถ่ายภาพแบบเดิม คือใช้กล้องถ่ายจำนวนหลายสิบกล้อง แล้วนำมาฉายใหญ่ในเวลา ๓ - ๔ วินาที ซึ่งแม้ว่าจะ เป็นวิธีที่ล่าช้าและไม่อยู่ในเชิงปฏิบัติได้ แต่ก็ เป็นแนวทาง หรือแนวความคิดสำหรับนัก ประดิษฐ์ในการที่จะหาวิธีการ ที่ดีกว่ายิ่งขึ้นไปอีก

ในสมัยที่มีขบคิดถ่ายภาพมาและภาพอื่น ๆ ยังไม่มีฟิล์ม มีเพียงกระจก ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๓๘๘ อเล็กซานเดอร์ พาร์กเกอร์ (Alexander Parkers) ชาว อังกฤษ ได้ผลิตฟิล์มถ่ายภาพยนตร์ออกมาจำหน่ายเรียกว่าพาร์เกซีน (Parke Sine) ฟิล์มนี้ทำด้วยวัสดุคล้ายเซลลูลอยด์ (Celluloid)

ในปี พ.ศ. ๒๔๑๒ ฟีนองไฮยัตต์ (Hyatt) แห่งนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกาได้ ใช้เซลลูลอยด์ประดิษฐ์เป็นฟิล์มถ่ายภาพยนตร์ขึ้น และเริ่มนิยมใช้ฟิล์มเซลลูลอยด์ถ่าย ภาพยนตร์อย่างแพร่หลายในเวลาต่อมา เพราะมันงอโค้งง่าย

ในปี พ.ศ. ๒๔๓๒ จอร์จ อีสต์แมน (George Eastman) แห่งสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งบริษัทอีสต์แมนโกดักได้ผลิตฟิล์มถ่ายภาพยนตร์ชนิดเซลลูลอยด์ออกจำหน่าย อย่างเป็นลำเป็นสัน และต่อมาได้คิดแปลงฟิล์มเซลลูลอยด์ไม่ให้ติดไฟได้ง่ายเหมือนเดิม เรียกว่า Safety film ดังเช่นที่ใช้กันอยู่ทุกวันนี้ และในปีเดียวกันนี้เอง อี.เจ. มาเรย์ (Dr. E.J. Marey) แห่งฝรั่งเศสประดิษฐ์กล้องถ่ายภาพยนตร์ชนิดใช้ฟิล์ม ออกแสดงในงานแสดงสินค้า ณ กรุงปารีส แล้วโกมองต์ (Gaumont) ได้นำไปผลิตเป็น สินค้าจำหน่าย พร้อมควยฟิล์มถ่ายภาพยนตร์

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๓๔ โทมัส เอ. เอดิสัน (Thomas A. Edison) นักคนควาและนักประดิษฐ์ผู้ยิ่งใหญ่แห่งสหรัฐอเมริกา ได้นำกล้องถ่ายภาพยนตร์ ชื่อคิเนโตกราฟ (Kinetograph) และเครื่องฉายภาพยนตร์ชื่อ คิเนโตสโคป (Kinetoscope) ที่เขาผลิตขึ้นไปจดทะเบียนสงวนสิทธิสิ่งประดิษฐ์ของเขาในสหรัฐอเมริกา แต่ไม่ได้จดทะเบียนกรรมสิทธิ์ (Patent) สิ่งประดิษฐ์ของเขาในต่างประเทศ ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดการลักลอบประดิษฐ์กันหลายอย่างหลายชนิดในเวลาต่อมา

คือในโตสโคปเป็นเครื่องฉายภาพยนตร์แบบดำมอง คุ้ได้ทีละคนและฉายภาพยนตร์ได้ครั้งละยาว ๕๐ ฟุต แต่ก็นับว่าเป็นต้นกำเนิดของเครื่องฉายภาพยนตร์ปัจจุบัน คนทั่วไปจึงถือว่า เอคิสันเป็นผู้ผลิตเครื่องมือภาพยนตร์อย่างที่เราได้ดูกันทุกวันนี้ได้เป็นคนแรกของโลก

เครื่องฉายภาพแบบดำมองของเอคิสันคุ้ได้ทีละคน ค่าดูจึงแพง ด้วยเหตุนี้ จึงกระตุ้นให้นักประดิษฐ์คิดค้นหาเครื่องฉายภาพลงบนจอใหญ่ ๆ ใหญ่กันคุ้ทีละหลายสิบคน ในที่สุดคุ้มีผู้คิดเครื่องฉายได้ในเวลาใกล้เคียงกันทั้งในยุโรปและสหรัฐอเมริกาในปี พ.ศ. ๒๔๓๘ โดย หลุยส์ ฌูมิแอร์ (Louis Lumier) ชาวฝรั่งเศสได้คิดเครื่องฉายซึ่งดีกว่าและกระทัดรัดกว่า คุ้ให้ชื่อว่า ซีเนมาโตกราฟ (Cinematographe) ซึ่งเป็นชื่อที่ใช้กันมาจนถึงปัจจุบัน ในเดือนมิถุนายนปีเดียวกัน ทอมัส อาร์แมต (Thomas Armat) แห่งกรุงวอชิงตัน สหรัฐอเมริกาได้ค้นพบหลักการของเครื่องฉายภาพยนตร์แบบปัจจุบันแตกต่างไปจากเครื่องฉายแบบของฌูมิแอร์และเครื่องฉายอื่น ๆ ซึ่งสร้างขึ้นมาก่อน เครื่องฉายแบบที่อาร์แมตประดิษฐ์ขึ้นนี้ต่อมาเรียกว่า วิทาสโคป (Vitascope) ซึ่งเขาได้นำออกฉายที่โรง Koster & Bial's ในนครนิวยอร์ก เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๘ ภาพยนตร์ที่ฉายเป็นภาพยนตร์สั้น ๆ มีเด่นว่าวิ่งเด่นว่าผีเสื้อ เต้นว่ากระโปรงบาน ๆ ซึ่งทำให้คนดูตื่นเต้นกันมาก

ในอังกฤษ พวกพ่อค้าผู้สั่งสินค้าเข้าประเทศได้นำเครื่องคือในโตสโคป ของเอคิสันไปให้ โรเบิร์ต ดับบลิว. พอล (Robert W. Pual) ซึ่งมีชื่อเสียงในการผลิตเครื่องมือต่าง ๆ พอลจึงคิดเครื่องฉายของเขาขึ้นเองบ้าง ในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๔๓๘ ให้ชื่อว่า เธียโตรกราฟ (Theatrographe) และได้แสดงให้คนชมเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๓๘

ต่อมาคุ้มีพวกเจ้าของร้านการเลินแบบหยอดเหรียญเห็นว่า การฉายภาพแบบนี้มีคนนิยม จึงเริ่มเปิดฉายบ้างโดยใช้ห้องเล็ก ๆ เป็นที่ฉายให้คนกลุ่มเล็ก ๆ คุ้ดูกันปรากฏว่าผู้ตั้งไหลเข้าชมมากถึงต้องขยายไปฉายในห้องใหญ่ขึ้นอีก ร้านหลายร้านพากันเลิกขายของ หันมาใช้เป็นห้องฉายภาพแบบนี้เสียก็มี เป็นเช่นนี้อยู่เกือบ ๓๐ ปี แต่ภาพยนตร์ที่ฉายเป็นภาพยนตร์เรื่องสั้น ๆ

ในปี พ.ศ. ๒๔๔๖ เอ็ดวิน เอส. ปอร์เตอร์ (Edwin S. Porter) ไท้ทดลองสร้างภาพยนตร์เป็นเรื่องขนาดยาว ชื่อ The Great Train Robbery ขึ้นสำเร็จ ซึ่งทำให้เป็นที่คนตื่นเต้นมาก

ในปี พ.ศ. ๒๔๔๘ จอห์น พี. แจร์ริส (John P. Jarris) เจ้าของโรงละครในเมืองพิตสเบิร์ก มลรัฐเพนซิลวาเนีย มีโรงละครเล็ก ๆ ว่างอยู่โรงหนึ่ง จึงนำภาพยนตร์มาฉายโดยเก็บค่าดู ๕ เซนต์ แล้วเรียกโรงภาพยนตร์ของเขาว่า Nickelodeon หรือ "โรงหนังห้าเซนต์" โดยในตอนแรกฉายภาพยนตร์สั้น ๆ หลายเรื่องรวม ๑ ชั่วโมง ต่อมาเขาได้นำภาพยนตร์ขนาดยาว The Great Train Robbery ของ เอ็ดวิน เอส. ปอร์เตอร์ มาฉาย ทำให้เป็นที่ประหลาดคนทัศจรรยตอคนดูเป็นอันมาก

ต่อมาไม่นานโรงฉายภาพยนตร์แบบ Nickelodeon ก็ถูกขึ้นคูกอกเห็ดทั่วประเทศ ตามโรงเหล่าแบบที่เรียกว่าชาลูน กลัวว่าภาพยนตร์แบบ Nickelodeon จะมาแย่งลูกค้าไปเสียหมด จึงพยายามฉายภาพยนตร์เรียกคนดูบ้าง แต่ Nickelodeon ก็ยังมีคนดูแน่นขนัดนับเป็นพัน ๆ คน

ในบรรดาคนดูเหล่านี้ส่วนหนึ่งเป็นคนใหม่ คือเป็นคนยุโรปที่อพยพเข้าไปอยู่ในสหรัฐอเมริกาในช่วงระยะเวลาเพียง ๓ ปี มีผู้อพยพเข้าสหรัฐอเมริกาเกือบ ๔ ล้านคน โดยในขณะที่อพยพเข้าไปอยู่ในสภาพยากจน บางคนเข้าไปแต่ตัว เข้าไปเพื่อตั้งตนชีวิตใหม่และมีได้นำอุปกรณ์ซึ่งเป็นศิลปประจำชาติของตนติดตัวไปด้วย เมื่อว่างจากงานจึงไม่ทราบจะไปหาความบันเทิงที่ไหน คนเหล่านี้เป็นจำนวนไม่น้อยที่ไม่ใช่พวกเชื้อสายอังกฤษ จึงพูดภาษาอังกฤษไม่ได้ แต่คนส่วนใหญ่พูดภาษาอังกฤษได้แต่ไม่รู้หนังสือ ดังนั้นเพื่อความบันเทิงและเพื่อใหู้จักกับชีวิตในสหรัฐอเมริกา คนพวกนี้จึงไปชมภาพยนตร์เพื่อเรียนรู้ความเป็นอยู่ของชาวอเมริกา จึงอาจกล่าวได้ว่าภาพยนตร์สามารถพูดกับบุคคลเหล่านี้โดยตรงด้วยรูปภาพ เนื้อเรื่องของภาพยนตร์ในสมัยนั้น ได้แก่เรื่องทีล่อเลียนคนเข้าเมือง เรื่องเกี่ยวกับตำรวจ เรื่องเกี่ยวกับความยากลำบากที่คนเข้าเมืองได้รับจากขโมย เรื่องซบซันเกี่ยวกับความผิดพลาดของสามีภรรยา และเรื่องการเดินทางไปดวงจันทร์ เป็นต้น

ควยเห็นเอง ภาพยนตร์ในสหรัฐอเมริกาจึงแพร่หลายรวดเร็วกว่าในยุโรป นับได้ว่า
ภาพยนตร์เกิดขึ้นพร้อมกับสหรัฐอเมริกา และในเวลานั้นเองที่คนได้เห็นอิทธิพลของภาพยนตร์
ในฐานะที่เป็นสื่อมวลชน

ในเวลาต่อมา พวกนักสร้างภาพยนตร์อันมี ตี. คัมบลิว. กริฟฟิธ (D. W. Griffith) เป็นผู้นำโดคนพบเทคนิคของการถ่ายภาพยนตร์แบบใหม่ ๆ คือแทนที่จะถ่าย
ภาพควยวิธีตั้งกล้องคงที่อยู่แต่เดียว และการแสดงอยู่ในเขตพื้นที่ระยะเดียวจากกล้อง
ก็ได้ใช้เทคนิคการถ่ายทำไกลบ้างใกล้บ้าง เปลี่ยนมุมของกล้องบ้าง เป็นการเพิ่มรสชาติ
ของภาพยนตร์ เช่นทำให้เห็นใบหน้าของตัวละครอย่างใกล้ชิดขณะมีอารมณ์โกรธ ก้าว หรือ
รัก ทำให้เกิดความสัมพันธ์แบบใหม่ขึ้นระหว่างผู้ชมกับตัวแสดงในภาพยนตร์ โดยที่แต่ก่อน
ผู้ชมไปชมเนื้อเรื่องในภาพยนตร์ แต่พอผู้ชมรู้จักลักษณะของผู้แสดงก็ขึ้นก็คิดใจหรือพึงใจ
ผู้แสดงซึ่งอาจเท่ากับหรือมากกว่าเนื้อเรื่องของภาพยนตร์เสียอีก เมื่อมีการสร้างภาพยนตร์
เรื่องยาวขึ้นเป็นจำนวนมากก็เป็นที่ยอมรับของผู้ชม การภาพยนตร์กรุงโรมันขึ้น ภาพยนตร์
สิ้นหายไป เหลือเพียงภาพยนตร์ขาวและการตูน

ในตอนแรก การสร้างภาพยนตร์ในสหรัฐอเมริกาทำในนิวยอร์กซึ่งอยู่ทางตะวันออก
ของสหรัฐอเมริกา การถ่ายทำจากธรรมชาติของอาทิตย์แสงอาทิตย์แต่นิวยอร์กจะมีอากาศ
แจ่มใสจริง ๆ เพียงมีละมึกก็เดือน ผู้สร้างภาพยนตร์จึงย้ายไปตั้งที่ทำการถ่ายทำภาพยนตร์
ทางแคลิฟอร์เนีย ซึ่งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของสหรัฐอเมริกา แคลิฟอร์เนียมีอากาศแจ่มใส
ตลอดปี ฮอลลีวูดจึงกลายเป็นศูนย์กลางการสร้างภาพยนตร์ของสหรัฐอเมริกาทั้งแต่บัดนั้นมา

ในปี พ.ศ. ๒๔๖๗ ได้มีภาพยนตร์เสียงเกิดขึ้น ทำให้วงการภาพยนตร์เกิดความ
ความวุ่นวายหลายอย่างโดยเฉพาะเรื่องคารา เพราะทำให้การภาพยนตร์เงียบหลายคน
อับเฉา เพราะเสียงไม่ดี การเลือกคารามีเกณฑ์การเลือกเปลี่ยนแปลงคือ ต้องสวย แสดง
ดี และเสียงดีด้วย การฝึกซ้อมต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้นและเป็นไปอย่างยากลำบาก การ
ภาพยนตร์เสียงในสมัยแรก ๆ หลายคนเคยเป็นคาราละครมาก่อนเพราะพูดเก่ง และแสดง
เก่งอยู่แล้ว ทำให้ไม่ต้องใช้เวลาฝึกหัดมาก แต่สิ่งที่น่าที่ร้ายที่สุดคือ โรงภาพยนตร์ต้องปรับ
ปรุงใหม่หมด นับว่าเป็นอุปสรรคของวงการภาพยนตร์เป็นอย่างมาก แต่เนื่องจากภาพยนตร์

ได้เข้าไปแทรกอยู่ในชีวิตจิตใจของมนุษย์อย่างถอนไม่ขึ้นเสียแล้ว แม้จะต้องเสียเงิน
สำหรับการเปลี่ยนแปลงเพียงใดก็ตาม ภาพยนตร์จึงได้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ตามความเป็นจริงแล้ว ในระยะแรกของการสร้างภาพยนตร์นั้น นับว่ายุโรป
ไม่แพ้สหรัฐอเมริกาเลย เพราะบริษัทผู้สร้างภาพยนตร์ในอังกฤษและเยอรมันนี้สามารถ
สร้างภาพยนตร์ได้ทัดเทียมกับบริษัทผู้สร้างภาพยนตร์สหรัฐอเมริกา เช่นบริษัทลูฟาใน
เยอรมันนี้ เป็นต้น แต่พอถึง พ.ศ. ๒๔๕๗ เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑ ในยุโรป อุตสาหกรรมการ
สร้างภาพยนตร์ในยุโรปต้องซบเซาหมด แต่โรงภาพยนตร์ในยุโรปยังคงอยู่ และคนก็ยัง
คงอยากชมภาพยนตร์อยู่ สหรัฐอเมริกาเห็นเป็นโอกาสจึงระดมสร้างภาพยนตร์เป็นการใหญ่
และส่งไปฉายในยุโรปมากมาย สหรัฐอเมริกาได้เคยสร้างภาพยนตร์ให้เหมาะกับรสนิยมของ
พวกอพยพจากยุโรปไปอยู่สหรัฐอเมริกาอยู่แล้ว จึงทราบดีว่าควรจะสร้างภาพยนตร์อย่างใด
ชนิดใดจึงจะตรงกับรสนิยมของผู้ชมในยุโรป ผู้ชมภาพยนตร์ในยุโรปสมัยนั้นจึงศรัทธา
ภาพยนตร์อเมริกันเป็นอันมาก นับได้ว่า ภาพยนตร์อเมริกันเป็นตัวสร้างสะพานวัฒนธรรม
ถาวรระหว่างยุโรปและสหรัฐอเมริกา และฮอลลีวูด ก็กลายเป็นศูนย์กลางการสร้างภาพยนตร์
ที่สำคัญที่สุดของโลก

ฟิล์มที่ฉายตั้งแต่สมัยภาพยนตร์เงียบจนกระทั่งสมัยภาพยนตร์เสียงเป็นฟิล์มขนาด
๓๕ มม. ต่อมา ซีซิล บี. เดอมีล (Cecil B. DeMille) ได้คิดนำภาพยนตร์ขนาด
๑๖ มม. ออกใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ ภาพยนตร์ขนาด
๑๖ มม. ได้เกิดประโยชน์เป็นอันมาก เพราะสามารถนำไปฉายให้ทหารตามค่ายพักต่าง ๆ
ชมเพื่อความบันเทิงในทุกสมรภูมิ เนื่องจากสะดวกแก่การขนเคลื่อนย้ายทั้งฟิล์มและเครื่อง
ฉาย

ต่อมา ศาสตราจารย์อองรี เครเตียง (Henri Chrétien) ชาวฝรั่งเศสได้
ประดิษฐ์เลนซ์ (Lens) สำหรับถ่ายภาพยนตร์ชนิดใหม่ขึ้น สามารถเก็บภาพได้กว้างกว่า
เลนซ์ธรรมดา แล้วมีภาพที่ถ่ายนั้นให้เข้ามาอยู่ภายในกรอบ (Frame) เท่าเดิม เมื่อ
เวลานำออกฉายก็ใช้เลนซ์ซึ่งได้ประดิษฐ์ขึ้นใหม่นี้ขยายภาพออกไปทางด้านกว้าง ภาพที่
ปรากฏบนจอสูงขนาดเดิม แต่ความกว้างกินพื้นที่มากกว่าเดิม เลนซ์นี้เรียกว่า Anamorphic
lens และภาพยนตร์ในระบบนี้เรียกว่า ภาพยนตร์ซีเนมาสโคป (Cinemascope)

ต่อมาได้มีผู้คิดแปลงให้ไดภาพกว้างออกไปอีก เพื่อสู้กับภาพยนตร์ซีเนมาสโคป ภาพยนตร์ระบบใหม่ที่เกิดขึ้นคือ ซีเนราม่า (Cinerama) ซึ่งใช้ฟิล์มมาตรฐาน ๓๕ มม. แต่ฉายต่อกันด้วยเครื่องฉาย ๓ เครื่องในคราวเดียวกันไปที่จอ ๓ จอเรียงต่อกัน ส่วน ซีเนมาสโคปก็ได้แก้ไขคิดแปลงใหม่เพื่อให้ได้ภาพคมชัดขึ้น โดยได้ขยายขนาดของฟิล์มให้ กว้างออกไปเป็นขนาด ๕๕ มม. จึงเรียกว่า ซีเนมาสโคป - ๕๕ (Cinemascope - ๕๕)

การประดิษฐ์คิดค้นเพื่อเอาชนะซีเนราม่ายังคงดำเนินต่อไป ต่อมา ไมเคิล ทอดด์ (Michael Todd) ชาวอเมริกันได้สร้างภาพยนตร์ระบบใหม่ของตนขึ้น โดยใช้ฟิล์มให้ กว้างออกไปเป็น ๗๐ มม. (ถ่ายด้วยฟิล์มกว้าง ๖๕ มม. เครื่องฉายจึงต้องเปลี่ยน ใหม่เป็นส่วนใหญ่ ไมเคิล ทอดด์ได้ตั้งบริษัทผลิตภาพยนตร์ในระบบนี้ของตนขึ้นโดยเฉพาะ ชื่อ American Optical Inc. ภาพยนตร์ระบบใหม่นี้จึงได้ชื่อว่า ทอดด์ - เอโอ (Todd - AO) คือเอาชื่อสกุลของ ไมเคิล ทอดด์ มารวมเข้ากับชื่อย่อของบริษัทของเขา

ต่อมาอีกไม่นานได้มีภาพยนตร์ซึ่งถ่ายทำในระบบใหม่เกิดขึ้นอีก โดยใช้ฟิล์มขนาด ๗๐ มม. เช่นเดียวกับ ทอดด์ - เอโอ แต่มีวิธีพิเศษเพื่อให้ภาพที่จะไปปรากฏบนจอซึ่ง กว้างกว่าและโค้งกว่าซีเนมาสโคปอยู่แล้ว ชัดเจนแจ่มใสและมีความชัดยิ่งขึ้น โดยใช้ ฟิล์มถ่ายภาพยนตร์ขนาด ๖๕ มม. ถ่ายภาพด้วยกล้องถ่ายภาพยนตร์แบบพิเศษ โดยให้ ฟิล์มวิ่งไปตามแนวระดับ (ปกติฟิล์มวิ่งไปตามแนวตั้ง การทำเช่นนี้เพื่อให้ภาพแต่ละช่อง ใหญ่กว่าที่จะให้ฟิล์มวิ่งไปตามแนวตั้ง จากนั้นนำภาพที่ถ่ายได้มาพิมพ์ลงบนฟิล์ม ๗๐ มม. ทางแนวตั้ง ด้วยการย่อภาพลง เพื่อให้ภาพแต่ละช่องคมชัดกว่าภาพเดิม เพราะแต่ละช่อง เล็กกว่าภาพที่ถ่ายมาจริง ๆ ภาพยนตร์ระบบใหม่นี้เรียกว่า เทคนิราม่า - ๗๐ (Technirama - ๗๐)

ในปัจจุบัน อังกฤษ ฝรั่งเศส และอิตาลีกำลังจะมิกเข้มข้นสร้างภาพยนตร์แข่งกับ ฮอลลีวูดอยู่ และสร้างได้ก็ไม่แพ้ออลลีวูด ประเทศในภาคตะวันออกกลางมีจีปต์เป็นหัวหน้า ก็มีการสร้างภาพยนตร์กันมากเหมือนกัน และโคส่งไปฉายในประเทศกลุ่มอาหรับด้วยกัน ส่วนทางภาคตะวันออกไกลนับว่ามี การสร้างภาพยนตร์กันมากกว่าภาคใด ๆ ในโลก

โดยเฉพาะในประเทศญี่ปุ่นประเทศเดียว ในปีหนึ่ง ๆ มีการสร้างภาพยนตร์มากกว่าที่สร้างในฮอลลีวูดถึง ๓ เท่า

ประเทศในทวีปเอเชียที่สร้างภาพยนตร์กันมากอีกกลุ่มหนึ่ง คือ อินเดีย และจีนชาติ นอกนั้นมีจีนแดงและฮ่องกง จะเห็นได้ว่า ภาพยนตร์ต่างประเทศที่ฉายตามโรงภาพยนตร์ในประเทศไทยทั่วไปที่กำลังแข่งขันกับภาพยนตร์ฝรั่งคือ ภาพยนตร์จีน และภาพยนตร์อินเดีย โดยได้มีโรงภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นเพื่อฉายภาพยนตร์จีนโดยเฉพาะและโรงภาพยนตร์ที่เคยฉายภาพยนตร์ไทยและต่างประเทศบางโรง หันไปทำสัญญาฉายภาพยนตร์อินเดียแล้วก็มี เช่น โรงภาพยนตร์คาเซ็ส และโรงภาพยนตร์ควีนส์ สำหรับประเทศไทยเราก็มีการสร้างภาพยนตร์กันมากขึ้น ดังจะเห็นได้ว่ามีภาพยนตร์ไทยออกฉายทั้งในและนอกกรุงเทพฯ มากขึ้น โรงภาพยนตร์บางโรงที่เคยฉายภาพยนตร์อเมริกันก็เปิดโอกาสให้ภาพยนตร์ไทยเข้าฉาย และบางโรงก็ถึงกับหันมาฉายภาพยนตร์ไทยเพียงอย่างเดียว

ความเป็นมาของภาพยนตร์บันเทิงที่ฉายในประเทศไทย ๔

ภาพยนตร์สมัยเอคิสันได้เข้ามาสู่ประเทศไทยในราว พ.ศ. ๒๔๔๗ โดยชาวญี่ปุ่นเป็นผู้นำเข้ามาเป็นชาติแรกในสมัยนั้นเราจึงเรียกว่า "หนังญี่ปุ่น" ตามชาติที่นำเข้ามา แต่ความจริงเป็นภาพยนตร์ฝรั่งเสสรสร้าง มีตราไก่แจ้ (ของบริษัทปาเต๊ะ หรือ Pathe) นำเข้ามาฉายครั้งแรกในกรุงเทพมหานคร ที่กลางสนามบริเวณเวียงนคร เขมมใช้ทางกระโจมฉายเก็บค่าดู ต่อมาจึงกันเป็นโรงตั้งกะสี่ล้อมรอบโรงฉาย หนังที่ฉายเรียกกันเป็นชุด ชุดละเรื่อง หรือเรื่องละม้วน ม้วนหนึ่งยาวไม่เกิน ๕๐ ฟุต ตามขนาดเครื่องฉายที่จุฟิล์มได้เพียงเท่านั้น เรื่องในภาพยนตร์เป็นไปตามสมัยของเอคิสันแท้ ๆ เช่น ชุดคนขี่จักรยาน ก็แสดงการขี่จักรยานตั้งแต่ตอนจนจบเรื่อง ชุดคนตีหน้าตลกในบทบาทต่าง ๆ ชุดขี่เม้าตคนนำ ชุดสงครามญี่ปุ่นกับรัสเซีย เป็นต้น หลังจากนั้นหนึ่งปี ได้มีการสร้างโรงภาพยนตร์ที่คอนซาง

๔ สนั่น ปัทมะทิน, "ประวัติและวิวัฒนาการ ของภาพยนตร์" เอกสารประกอบการบรรยายวิชาประวัติศาสตร์มวลชน (อัคราเนา) หน้า ๘ - ๑๒.

ถาวรขึ้น โดยใช้หลังคาและรั้วสังกะสี ชื่อว่า "โรงหนังญี่ปุ่นหลวง" นับเป็นโรงภาพยนตร์
 โรงแรกของประเทศไทย ได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นอันมาก ญี่ปุ่นจึงได้ขยาย
 กิจการโดยสร้างโรงภาพยนตร์ถาวรขึ้นที่ตลาดปี่ระกา ในเวียงนครเขมม ชื่อว่า "โรง
 หนังรัตนปี่ระกา" ฉายภาพยนตร์เจียบได้เพียงเรื่องเดียวก็เกิดไฟไหม้โรงหมด พวก
 ญี่ปุ่นจึงเลิกกิจการ เดินทางกลับประเทศของตน (ไฟไหม้โรงครั้งนี้อาจเกิดจากฟิล์มเซลลู
 ลอยด์ที่ใช้อยู่สมัยนั้นเกิดลุกไหม้ เนื่องจากถูกความร้อนสูงในเครื่องฉายหรือเกิดไฟฟ้า
 ลัดวงจรในเครื่องฉาย (ชอร์ต) ทำให้ฟิล์มภาพยนตร์ลุกไหม้ลามไปไหม้ทั้งโรง เพราะ
 ฟิล์มเซลลูลอยด์ไวไฟมาก ภายหลังทางราชการจึงได้ออกกฎหมายควบคุมโรงภาพยนตร์
 และที่เก็บฟิล์ม ให้ออกสร้างห้องฉายและที่เก็บฟิล์มเป็นคอนกรีตกันไฟ แต่ในปัจจุบัน
 ภาพยนตร์ใช้ฟิล์มชนิดปลอดภัย (Safety film) ซึ่งติดไฟได้ยากแล้ว ปัญหาเรื่อง
 ไฟไหม้โรงภาพยนตร์ เนื่องจากฟิล์มลุกไหม้จึงหมดไป)

บริษัทไทยสิ่งภาพยนตร์ต่างประเทศมาฉาย

เมื่อญี่ปุ่นเลิกกิจการภาพยนตร์ไปแล้ว พวกพ่อค้าในประเทศไทยจึงรวมทุนกัน
 สร้างโรงภาพยนตร์ถาวรขึ้นมาใหม่โดยสิ่งภาพยนตร์จากสหรัฐอเมริกามาฉายเก็บเงิน
 แล้วก่อตั้งเป็นบริษัทขึ้นชื่อว่า "บริษัทภาพยนตร์พัฒนากร จำกัดสินไช้" เมื่อ พ.ศ.
 ๒๔๕๔ เป็นบริษัทภาพยนตร์แห่งแรกของประเทศไทย โดยเป็นตัวแทนบริษัทภาพยนตร์
 ในต่างประเทศ สิ่งภาพยนตร์ต่างประเทศเข้ามาฉายในประเทศไทย ต่อมาในปี พ.ศ.
 ๒๔๖๒ ก็เกิด "บริษัทสยามภาพยนตร์ จำกัดสินไช้" ขึ้นมาเป็นบริษัทที่ ๒ โรงภาพยนตร์
 อื่นเกิดเพิ่มขึ้นตามอย่างรวดเร็ว เพราะประชาชนนิยมดูภาพยนตร์กันมากทั้งในกรุงและ
 ในต่างจังหวัด เฉพาะในกรุงเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๐ มีโรงภาพยนตร์รวมถึง ๑๐ โรง เช่น
 โรงหนังพัฒนากร (อยู่ที่ริมถนนเจริญกรุงตอนใกล้สามแยก) ซึ่งเป็นโรงภาพยนตร์ทันสมัย
 แห่งแรกของประเทศไทย โรงหนังฮ่องกง (อยู่ที่ริมถนนเจริญกรุง ตอนบางรักปลายถนน
 สาทรใต้) โรงหนังสิงคโปร์ (เดิยวนี้เป็นโรงภาพยนตร์เฉลิมบุรี) โรงหนังนางเลิ้ง
 โรงหนังบางลำภู เป็นต้น

ภาพยนตร์ที่ฉายในเวลานั้น เป็นภาพยนตร์คำขาวและไม่มีเสียงหรือเรียกว่า ภาพยนตร์เงียบมีหนังสือภาษาอังกฤษบรรยายใ้ภาพ และมีแทรวงบรรเลงประกอบ ตลอดเวลาที่ฉาย เมื่อหนังหมดม้วนก็เปิดไฟสว่างทั้งโรง แตรวงก็หยุดบรรเลงเป็นการพักไปในตัว เด็กที่ขายหมากพลู ยาแกแระต อ้อยควั่น มันแกว หรือหมากฝรั่งก็ออกเดินขายตามที่นั่งคนดู เวลานั้นชกต่อยกันแตรวงก็บรรเลงเพลงเชิด คนดูก็สนุกเฮฮาหรือส่งเสียงกันลั่นโรง ก่อนหน้าภาพยนตร์ฉายแต่ละคืน ตอนหัวค่ำ ก็มีแทรวงบรรเลงโหมโรงอยู่หน้าโรง เพื่อเรียกคนดูเข้าโรง ก่อนหน้า ๒ ทุ่ม (๒๐.๐๐ น.) ซึ่งเป็นเวลาฉายภาพยนตร์สัก ๕ นาที แตรวงก็ย้ายเครื่องบรรเลงเข้าในโรง ตั้งบรรเลงอยู่ริมจอคนขายหรือชวา เมื่อภาพยนตร์เลิกแตรวงก็บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีคืนหนึ่งมีฉายรอบเดียว ส่วนมากเป็นภาพยนตร์อเมริกันประเภทฉายติดต่อกันเป็นตอน ๆ หรือที่เรียกว่าภาพยนตร์ซีเรียล (Serial) โปรแกรมหนึ่ง มีทั้งภาพยนตร์ขาว ภาพยนตร์บันเทิงที่ฉายติดต่อกันเป็นตอน ๆ หลายเรื่องผสมกัน โปรแกรมหนึ่งมักจะมีภาพยนตร์เรื่องเอกฉายเป็นจำนวนมากมวนกว่าภาพยนตร์เรื่องอื่น ๆ ต่อมาจึงมีภาพยนตร์จีนประเภทพันดาบเป็นตอน ๆ เข้ามาฉาย แล้วจึงมีภาพยนตร์ทั้งเรื่องฉายครั้งเดียวจบ หรือที่เรียกว่าภาพยนตร์ฟีเจอร์ (Feature) เข้ามาฉายอย่างที่เราดูกันอยู่ในปัจจุบันนี้

สมัยนั้นบางครั้งก็มีพวกฝรั่งนำภาพยนตร์มีเสียงประกอบเข้ามาฉายให้ดูเป็นพิเศษด้วย โดยให้คนทำเสียงประกอบอยู่หลังจอ เช่น เสียงปืนก็ใช้ประทัดจุด เสียงม้าวิ่งก็ใช้กะลาคว่ำเคาะกับพื้นโรงหลังจอเป็นต้น แต่ไม่มีเสียงพูดเลย จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๔๖๘ ภาพยนตร์เสียงในฟิล์มเรื่องแรกของบริษัทวอลเนอรับราเชอร์จากฮอลลีวูด สหรัฐอเมริกา จึงได้เข้ามาฉายเป็นครั้งแรกที่โรงหนังพัฒนากร ภาพยนตร์เรื่องนั้นแสดงเสียงประกอบประเภท Sound effects เช่น เสียงของหล่น เสียงจานแตก เสียงรองเท้ากระทบพื้น และเสียงร้องเพลงกับเสียงดนตรีเป็นส่วนใหญ่ ผู้ชมรู้สึกชื่นชม และรู้สึกปลาดใจมากเพราะเคยได้ดูภาพยนตร์เงียบประกอบแตรวงเสียงแสบแหว่มาจนชินเสียแล้วเมื่อได้มาดูภาพยนตร์เสียงเข้า เสียงอันเคยอีกทีก็ในโรงหนังกลับเงียบหายไป ได้ยินแต่เสียงจากภาพยนตร์เท่านั้น

อนึ่ง โดยที่ภาพยนตร์เป็นสื่อสารมวลชนที่มีอิทธิพลเหนือผู้ชม ภัยอันเกิดจากภาพและเสียงของภาพยนตร์อาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของประเทศ ของสถาบันของวัฒนธรรมและศีลธรรมของประชาชนได้ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ จึงได้ทรงตราพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ ออกมาควบคุมภาพยนตร์ที่ฉายตามโรงภาพยนตร์และสาธารณสถาน เพื่อป้องกันอันตรายดังกล่าวและภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง (๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕) ก็ได้มีพระราชบัญญัติภาพยนตร์ฉบับที่ ๒ พุทธศักราช ๒๔๘๘ ออกเพิ่มเติมอีก และใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๑๖) และกำลังพิจารณาแก้ไขให้ทันสมัยยิ่งขึ้นต่อไป

การถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย

ฝรั่งเศสสร้างภาพยนตร์ไทย

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓ คณะถ่ายภาพยนตร์ของ Richard Burton Holms จากสหรัฐอเมริกาได้เข้ามาถ่ายภาพยนตร์สารคดีเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทยที่โรงเรียนกุลสตรีวังหลังเป็นครั้งแรก ต่อมาเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๔๖๕ บริษัท Universal Picture แห่งฮอลลีวูดสหรัฐอเมริกา ด้วยความร่วมมือของกรมมหาดไทยและกรมรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ร่วมกันถ่ายทำภาพยนตร์บันเทิง ขนาด ๓๕ มม. เรื่อง "นางสาวสุวรรณ" ขึ้นเป็นเรื่องแรก โดยมี มร. เฮนรี แบคเรย์ เป็นผู้กำกับการแสดง ใช้คนไทยเป็นผู้แสดงล้วน โดยมีขุนรามภรตศาสตร์เป็นผู้แสดงนำฝ่ายชาย นางสาวเสงี่ยม นาวาเสถียร เป็นผู้แสดงนำฝ่ายหญิง ถ่ายเสร็จเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๔๖๕ นำออกฉายให้ประชาชนชมเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๖

บริษัทไทยสร้างภาพยนตร์ไทย

ในราว พ.ศ. ๒๔๗๐ หลังจากชาวอเมริกันมาสร้างภาพยนตร์บันเทิงในประเทศไทยและใช้คนไทยแสดงล้วนมาราว ๔ ปี ก็มีคนไทยร่วมกันจัดตั้งบริษัทสร้างภาพยนตร์ไทยขึ้นเป็นบริษัทแรก ได้ผลิตภาพยนตร์เรื่องแรกชื่อว่า "โชคสองชั้น" โดยมีขุนอนุรักษ์จัดการเป็นผู้กำกับการแสดง นายมานพ ประภารัตน์ เป็นผู้แสดงนำฝ่ายชาย ม.ล. สุกิจิโร อิศรางกูร เป็นผู้แสดงนำฝ่ายหญิง นำออกฉายเป็นครั้งแรกที่โรงหนังพัฒนากร เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๗๐ ได้รับความนิยมจากคนไทยและคนต่างชาติในประเทศไทยอย่างคับคั่ง แล้วจึงได้สร้างเรื่องที่ ๒ ชื่อเรื่อง "ใครคือใครไค้" และเรื่องอื่น ๆ เพิ่มขึ้นตามลำดับอีกหลายเรื่อง ล้วนเป็นภาพยนตร์เงียบขนาด ๓๕ มม. ทั้งนี้

ในระยะเดียวกันนี้การรถไฟแห่งประเทศไทยก็มีหน่วยสร้างภาพยนตร์สารคดี (Documentary film) เผยแพร่กิจการรถไฟ ผลิตภาพยนตร์ประเภทนี้ออกมาฉายให้ประชาชนชมด้วย

ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๗๔ นายมานิต วสุวัต พร้อมควยชาติได้ร่วมกันก่อตั้ง "บริษัทภาพยนตร์เสียงศรีกรุง" ขึ้น โดยมีโรงถ่ายภาพยนตร์ตั้งอยู่แถวบางกะปิ (ปากซอยอโศก ถนนสุขุมวิท ในปัจจุบัน) ในบริเวณโรงถ่ายมีห้องล้างฟิล์มภาพยนตร์ ขนาด ๓๕ มม. ห้องบันทึกเสียง บ้านพัก พร้อมบริบูรณ์ ตามแบบฮอลลีวูด แต่มีขนาดเล็กกว่าได้สร้างภาพยนตร์เสียงสำเร็จเป็นเรื่องแรกของประเทศไทยด้วยฝีมือคนไทยคือเรื่อง "หลงทาง" และได้สร้างเรื่องต่อ ๆ มาอีกหลายเรื่อง โดยล้างฟิล์มลำดับภาพ บันทึกเสียงตามระบบ Double System แบบเดียวกับฮอลลีวูด รวมทั้งเทคนิคอื่น ๆ ทั้งหมดทำได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ในประเทศไทย ไม่ต้องส่งไปทำในต่างประเทศแม้แต่อย่างเดียว นอกจากสิ่งฟิล์มภาพยนตร์มาถ่ายเท่านั้น

ในระยะใกล้เคียงกันนี้ ก็ได้เกิดบริษัทสร้างภาพยนตร์ไทยบริษัทที่ ๒ ขึ้น ชื่อ "บริษัทไทยฟิล์ม" มีโรงถ่ายซึ่งประกอบด้วยอุปกรณ์สร้างภาพยนตร์เสียงทันสมัยอย่างพร้อมมูล เช่นเดียวกับโรงถ่ายในฮอลลีวูด ตั้งอยู่ที่ทุ่งมหาเมฆ (เดี๋ยวนี้เป็นของกองทัพ

อากาศ) มีพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล ทรงเป็นกรรมการผู้จัดการ และทรงเป็นผู้นำกับการแสดงด้วย มีนายประสาธ สุธุม A.S.C. จากฮอลลีวูด (มีคนเคียวในประเทศไทย) เป็นช่างกล้อง และนายชาญ มุมนาค เป็นช่างเสียง ได้สร้างภาพยนตร์เสียงขาวดำ ๓๕ มม. ประเภทบันเทิงออกฉายหลายเรื่อง เรื่องแรกชื่อเรื่อง "ถ่านไฟเก่า"

ระหว่างนั้น ทางรัฐบาลไทยก็ได้มอบให้บริษัทดังกล่าวนี้สร้างภาพยนตร์บันเทิงขึ้น ๓ เรื่อง คือ เรื่อง "เลือดทหารไทย" โดยมีนายร้อยเอก ม.ล.ชาบ กุญชร (ยศสมัยนั้น ปัจจุบันเป็นพลโท) เป็นพระเอก เพื่อเผยแพร่กิจการทหารไทยและส่งเสริมความรักชาติ เรื่อง "บ้านไร่นาเรา" โดยมี นายเรืออากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์ (ยศสมัยนั้น ปัจจุบันเป็นพลอากาศเอก) เป็นพระเอก เพื่อเผยแพร่และส่งเสริมเกษตรกรรมของชาติ และเรื่อง "พระเจ้าช้างเผือก" ซึ่งเป็นภาพยนตร์สีธรรมชาติมีเสียงภาษาอังกฤษในฟิล์ม เพื่อเผยแพร่ประวัติศาสตร์ชาติไทยแก่ชาวต่างประเทศ

ฟิล์ม ๑๖ มม. กับภาพยนตร์ไทย

ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ ซึ่งไทยร่วมทำสงครามด้วย ฟิล์มภาพยนตร์ขนาดกว้าง ๓๕ มม. เกิดขาดแคลน ส่งมาจากต่างประเทศได้ยาก ภาพยนตร์ประเภทอื่นก็ส่งมาฉายในประเทศไทยไม่ได้ เช่น ยามปกติ นอกจากประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นพันธมิตรกับประเทศไทยเท่านั้น ที่ส่งภาพยนตร์ญี่ปุ่นเข้ามาฉายแทนที่ภาพยนตร์ชาติอื่นทั้งหมด นาน ๆ จึงได้ดูภาพยนตร์เยอรมันซึ่งเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่นสักเรื่องหนึ่ง ภาพยนตร์ไทยก็สร้างออกมาฉายไม่ได้ เพราะไม่มีฟิล์มสำหรับจะถ่ายทำ บริษัทสร้างภาพยนตร์ไทยทั้งสองจึงต้องหยุดการสร้างและเลิกกิจการไปในที่สุด เนื่องจากฟิล์มภาพยนตร์ขนาดกว้าง ๑๖ มม. ยังพอหาซื้อได้ในประเทศ และมีราคาถูกกว่าฟิล์ม ๓๕ มม. มาก ผู้สร้างภาพยนตร์ไทยในสมัยนั้น ซึ่งมีอยู่ไม่มากรายนัก จึงได้นำฟิล์มคำขาว ๑๖ มม. มาใช้ในการถ่ายทำภาพยนตร์ไทย ในระหว่างขาดแคลนฟิล์ม ๓๕ มม. สำหรับเสียงก็ใช้คนพากย์ประกอบ

ต่อมา แม้สงครามโลกครั้งที่ ๒ จะสงบลงแล้ว สามารถส่งฟิล์มทุกขนาดมาใช้ในประเทศไทยได้ตามต้องการ ผู้สร้างภาพยนตร์ไทยก็ยังนิยมใช้ฟิล์ม ๑๖ มม. ถ่ายทำภาพยนตร์ไทย ต่อมาเมื่อมีฟิล์มภาพยนตร์สีธรรมชาติเข้ามาจำหน่าย ก็ได้เปลี่ยนจากฟิล์มดำขาว มาใช้ฟิล์มสีธรรมชาติแทนในขนาด ๑๖ มม. เทาเค็มและใช้คนพากย์ประกอบ เช่นเค็ม เพราะประหยัดค่าฟิล์มได้มาก แต่ขนาดของฟิล์มไม่เข้ามามาตรฐานของโลก และภาพยนตร์ไม่คมชัดเท่าฟิล์ม ๓๕ มม. เป็นอุปสรรคแก่การส่งภาพยนตร์ไทยไปฉายในต่างประเทศ ฉะนั้นในปัจจุบันนี้ ผู้สร้างภาพยนตร์ไทยส่วนใหญ่จึงได้หันกลับมาใช้ฟิล์มสี ๓๕ มม. ถ่ายทำภาพยนตร์เงียบ แล้วใช้วิธีพากย์บันทึกเสียงลงบนฟิล์มในภายหลัง ตามระบบ Dubbing ไม่ใช่ระบบ Double system ตามแบบฮอลลีวูด ดังที่เคยทำมาแต่ก่อนออกฉายตามโรงภาพยนตร์ทั่วไป ส่วนภาพยนตร์ไทยที่ฉายทางโทรทัศน์คงใช้ฟิล์ม ๑๖ มม. อยู่เช่นเค็มเหมือนของต่างประเทศทั่วไป

ความก้าวหน้าของภาพยนตร์ไทย

หลังสงครามโลกครั้งที่สอง คนไทยส่วนหนึ่งเล็งเห็นว่าภาพยนตร์ไทยเป็นสิ่งคู่ควรกับคนไทย เพราะเป็นที่นิยมของประชาชนชาวไทยทั้งในกรุงและต่างจังหวัดไม่แพ้ภาพยนตร์ต่างประเทศ ได้ค้นคว้าหันมาสร้างภาพยนตร์ไทยมากขึ้น อาทิเช่น นายบัณฑิต อึ้งศิริชัย ในนามของวิจิตร เกษมภาพยนตร์ ได้สร้างภาพยนตร์ขึ้นหลายเรื่อง เช่น "ชายใจเพชร" "ลุ่มน้ำเจ้าพระยา" "กัศยาน" "ทหารเสือพระเจ้าตาก" ฯลฯ

เมื่อมีผู้สร้างภาพยนตร์มากขึ้น สิ่งจำเป็นที่ตามมาคือ ตลาดหรือโรงภาพยนตร์ นับว่านายบัณฑิต อึ้งศิริชัย เป็นบุคคลแรกแห่งวงการภาพยนตร์ไทยที่บุกเบิกหาตลาดฉายภาพยนตร์ไทยในต่างประเทศ เช่น ฮองกง สิงคโปร์ ไทเป และมลายู และใคร่รวมทุนสร้างภาพยนตร์กับผู้อำนวยการสร้างแห่งฮองกง เช่น มร.จาง มร.วิลเลียม ซี.เค.ดู และบริษัท ซอว์ บราเคอร์ และยังได้นำพระเอกนางเอกและคาราทีมีชื่อของชาวจีนมาร่วมแสดงกับคาราภาพยนตร์ไทย ทั้งนี้เพื่อเป็นการชักจูงให้ชาวต่างประเทศใคร่รู้จักคาราไทยและภาพยนตร์ไทยมากขึ้น ทั้งยังได้ยกกองถ่ายและนำผู้แสดงไปถ่ายทำ

ยังประเทศญี่ปุ่นและฮ่องกงเป็นบางตอน นับเป็นการรุกทางให้ภาพยนตร์ไทยก้าวออกไป
สู่ตลาดต่างประเทศ

เนื่องจากในขณะนั้นโรงภาพยนตร์ชั้น ๑ มีเพียง ๒ โรงเท่านั้น คือ ศาลา
เฉลิมกรุง และโอเคียน ซึ่งไม่เพียงพอต่อการฉายภาพยนตร์ไทย นายบัณฑิตและเพื่อน
จึงได้สร้างโรงภาพยนตร์ชั้น ๑ เพิ่มขึ้นอีกตามลำดับ คือ ศาลาเฉลิมไทย คิงส์ ควีนส์
คาเซีย เอ็มไพร์ และกรุงไทย(บางแค) แต่น่าเสียดายที่โรงภาพยนตร์กรุงไทยยังไม่
เสร็จเรียบร้อย นายบัณฑิตก็ถูกยิงถึงแก่ความตายไม่เช่นนั้นเมืองไทยคงจะมีโรงภาพยนตร์
มากขึ้นและได้รับการส่งเสริมทางด้านภาพยนตร์มากขึ้น

ในปัจจุบันจำนวนโรงภาพยนตร์ในประเทศได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งในกรุงเทพฯ
และต่างจังหวัด มีผู้สร้างและผู้จัดจำหน่าย เช่นเดียวกับสินค้าที่มีผู้ผลิตและตัวกลาง มีผู้
สร้างหน้าใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้ปริมาณการสร้างภาพยนตร์เพิ่มขึ้น มีการเสาะหา
คาราผู้แสดงหน้าใหม่ ๆ และยังคงมีการสร้างภาพยนตร์โดยร่วมมือจากชาวต่างประเทศด้วย
ภาพยนตร์ไทยหลายเรื่องที่มีคาราชาวต่างประเทศร่วมแสดง และภาพยนตร์ไทยหลายเรื่อง
ที่เข้าฉายในโรงภาพยนตร์ที่ฉายภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นประจำด้วย

เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้ประเทศไทยจะได้เริ่มสร้างภาพยนตร์มาแล้วถึง ๕๐ ปี
และปริมาณที่สร้างก็เพิ่มขึ้นตลอดเวลา แต่ปรากฏว่าอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยยังไม่มี
บทบาทในการนำรายได้เข้าประเทศแต่อย่างใด ในทางตรงข้ามปริมาณภาพยนตร์ต่าง
ประเทศที่นำเข้ามาฉายในประเทศไทยกลับมีปริมาณเพิ่มขึ้นแทบทุกปี แต่เดิมภาพยนตร์
ตะวันตกมีบทบาทในประเทศไทยมาก แต่ปัจจุบัน ภาพยนตร์ตะวันออก เช่น จีน อินเดีย
อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจีนได้เข้ามามีบทบาทเป็นอันมาก โรง
ภาพยนตร์หลายโรงสร้างขึ้นเพื่อฉายภาพยนตร์จีนโดยเฉพาะ และโรงภาพยนตร์ไทย
บางโรงเริ่มผูกขาดฉายเพียงภาพยนตร์อินเดีย เช่นโรงภาพยนตร์ควีนส์และโรงภาพยนตร์
คาเซีย เป็นต้น

บทบาทของภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย

ในปัจจุบันภาพยนตร์ต่างประเทศมีบทบาทสำคัญ ต่อวงการภาพยนตร์ของประเทศไทยเป็นอันมาก ตามสถิติจำนวนภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของแผนกควบคุมภาพยนตร์ กองทะเบียนกรมตำรวจ ปรากฏว่าในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ มีภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณารวม ๖๐๕ เรื่อง เป็นภาพยนตร์ของประเทศไทยต่าง ๆ ดังนี้

ภาพยนตร์อเมริกัน	จำนวน	๑๖๔	เรื่อง	คิดเป็น	๒๗.๑๐ %
ภาพยนตร์จีน	จำนวน	๑๒๕	เรื่อง	คิดเป็น	๒๐.๖๖ %
ภาพยนตร์ไทย	จำนวน	๗๔	เรื่อง	คิดเป็น	๑๒.๒๓ %
ภาพยนตร์ญี่ปุ่น	จำนวน	๕๒	เรื่อง	คิดเป็น	๘.๕๙ %
ภาพยนตร์อังกฤษ	จำนวน	๓๑	เรื่อง	คิดเป็น	๕.๑๒ %
ภาพยนตร์อินเดีย	จำนวน	๓๐	เรื่อง	คิดเป็น	๔.๙๖ %
ภาพยนตร์อื่น ๆ	จำนวน	๑๓๖	เรื่อง	คิดเป็น	๒๒.๔๔ %

ภาพยนตร์อเมริกัน ในระยะเวลาที่ผ่านมา ภาพยนตร์อเมริกันได้ครองตลาดภาพยนตร์ของประเทศไทยประมาณ ๑ ใน ๓ กล่าวคือตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ถึง พ.ศ. ๒๕๑๔ มีภาพยนตร์อเมริกันที่ผ่านการตรวจพิจารณาประมาณ ๒๗ - ๓๗ % ของจำนวนภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาทั้งหมด หรือปีละประมาณ ๑๖๐ - ๒๐๐ เรื่อง

อนึ่ง "คณะกรรมการศึกษาเรื่องการสร้างภาพยนตร์ไทยและการนำภาพยนตร์ต่างประเทศเข้ามาฉายในประเทศไทย" ได้ประมวลข้อคิดเห็นจากผู้สร้างภาพยนตร์ไทย เจ้าของโรงภาพยนตร์และผู้มาชมภาพยนตร์ เชื่อว่าภาพยนตร์อเมริกันยังคงมีบทบาทสำคัญในตลาดภาพยนตร์ของประเทศไทยอีกนาน ทั้งนี้เพราะภาพยนตร์ไทยยังมีมาตรฐานแตกต่างจากภาพยนตร์อเมริกันมาก การเปลี่ยนแปลงนิสัยของคนดูภาพยนตร์

อเมริกันให้หันมาชมภาพยนตร์ไทยคงทำได้ยาก นอกจากนี้ภาพยนตร์อเมริกันส่วนใหญ่ทำรายได้ให้แก่โรงภาพยนตร์คอนข้างสูง เจ้าของโรงภาพยนตร์ต่าง ๆ จึงสนใจที่จะฉายภาพยนตร์อเมริกันมากกว่าภาพยนตร์ของชาติอื่น อย่างไรก็ตาม ผู้สร้างภาพยนตร์ไทยหลายท่านได้ให้ข้อคิดเห็นว่า ถึงแม้ภาพยนตร์อเมริกันจะครองตลาดภาพยนตร์ของประเทศไทยมากกว่าภาพยนตร์ของประเทศอื่น ๆ ก็ตาม แต่ก็ยังไม่มีผลสะท้อนต่อกิจการภาพยนตร์ไทยถึงขั้นร้ายแรงนัก เพราะจำนวนภาพยนตร์อเมริกันที่เข้ามาฉายในประเทศไทยมีจำนวนคอนข้างคงที่ ไม่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเหมือนภาพยนตร์ของบางประเทศ

ภาพยนตร์จีน ปัจจุบันภาพยนตร์จีนมีบทบาทในตลาดภาพยนตร์ของประเทศไทยมากกว่าจากภาพยนตร์อเมริกัน เป็นที่น่าสังเกตว่า ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นต้นมา ภาพยนตร์จีนได้เข้ามาฉายในประเทศไทยมากเป็นประวัติการณ์ มีโรงภาพยนตร์ที่ฉายภาพยนตร์จีนเพิ่มขึ้นจำนวนมากทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ทั้งนี้เพราะภาพยนตร์จีนกำลังอยู่ในความนิยมของประชาชน โดยเฉพาะภาพยนตร์ประเภท "กำลังภายใน" และโรงภาพยนตร์ที่ฉายภาพยนตร์ประเภทนี้เก็บรายได้โคคคอนข้างสูง ขณะนี้โรงภาพยนตร์ชั้นหนึ่งที่ฉายภาพยนตร์จีนเป็นส่วนใหญ่มีกว่า ๑๐ โรง มากกว่าโรงภาพยนตร์ที่ฉายภาพยนตร์ไทยกว่าเท่าตัว ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ มีภาพยนตร์จีนผ่านการตรวจพิจารณาถึง ๑๒๕ เรื่อง

บรรดาผู้สร้างภาพยนตร์ไทยได้ชี้แจงให้คณะกรรมการศึกษาเรื่องการสร้างภาพยนตร์ไทยและการนำภาพยนตร์ต่างประเทศเข้ามาฉายในประเทศไทย ทราบว่า บทบาทของภาพยนตร์จีนในวงการตลาดเป็นปัญหาร้ายแรงที่ประเทศไทยกำลังประสบอยู่ คือภาพยนตร์จีนได้เข้ามาแย่งโรงภาพยนตร์ที่เคยฉายภาพยนตร์ไทยในต่างจังหวัดไปเป็นจำนวนมาก ทำให้ภาพยนตร์ไทยไม่มีโอกาสเข้าฉายในบางแห่ง หรือฉายได้ในช่วงเวลาสั้น ทั้งนี้เพราะบริษัทที่เป็นตัวแทนจำหน่ายภาพยนตร์จีน โดยเฉพาะบริษัทที่เป็นตัวแทนของ "บริษัทชวาราเคอร์" ได้ทุ่มเงินลงทุนในค่านโรงภาพยนตร์เพื่อฉายภาพยนตร์จีนเป็นจำนวนมาก เช่นการร่วมทุนสร้างโรงภาพยนตร์ชื่อโรงภาพยนตร์ เจ้าโรงภาพยนตร์ตลอดทั้งปี ฯลฯ

ภาพยนตร์ญี่ปุ่น ก่อนที่ภาพยนตร์จีนประเภท "กำลังภายใน" จะระบาดในประเทศไทย ภาพยนตร์ญี่ปุ่น โดยเฉพาะภาพยนตร์ประเภท "ซามูไร" ได้รับความสนใจจากประชาชนมาก กล่าวคือระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๕ - ๒๕๐๘ ภาพยนตร์ญี่ปุ่นผ่านการตรวจพิจารณาประมาณปีละ ๖๐ เรื่อง ต่อมาภาพยนตร์ญี่ปุ่นได้ลดลงอย่างมากภายในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ลดลงเหลือเพียง ๕ เรื่องเท่านั้น แต่พอปีถัดมาก็คือปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ได้เพิ่มขึ้นเป็น ๑๘ เรื่องและในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้เพิ่มขึ้นเป็น ๔๖ เรื่องซึ่งเพิ่มขึ้นถึง ๓ เท่า

ขณะนี้โรงภาพยนตร์ที่ฉายภาพยนตร์ญี่ปุ่นได้หันไปฉายภาพยนตร์จีนเสียเป็นส่วนใหญ่ ขณะนี้มีโรงภาพยนตร์ที่เคยฉายภาพยนตร์ญี่ปุ่นเป็นส่วนใหญ่เพียงแห่งเดียวคือ "โรงภาพยนตร์แคปปิตอล" โดยทั่วไปพอจะกล่าวได้ว่า ภาพยนตร์ญี่ปุ่นยังมีบทบาทในตลาดภาพยนตร์ไทยไม่มากนัก /

ภาพยนตร์อินเดีย เช่นเดียวกับภาพยนตร์ญี่ปุ่น ความนิยมของประชาชนในปัจจุบันลดลง แต่ลดลงน้อยกว่าภาพยนตร์ญี่ปุ่น กล่าวคือ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ - ๒๕๐๖ ภาพยนตร์อินเดียผ่านการตรวจพิจารณาประมาณ ๕๐ เรื่อง แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ภาพยนตร์อินเดียผ่านการตรวจพิจารณาประมาณ ๓๐ เรื่อง เค็มโรงภาพยนตร์ที่ฉายภาพยนตร์อินเดียเป็นส่วนใหญ่มี ๓ โรง คือ เท็กซัส นารายณ์เขียเตอร์ และบางกอกรามมา แต่ปัจจุบันมีโรงภาพยนตร์ในกรุงเทพฯ อีก ๒ โรงที่ฉายภาพยนตร์อินเดีย คือ ควีนส์และคาเซย์ ส่วนรายได้ของภาพยนตร์อินเดียโดยปกติใกล้เคียงกับภาพยนตร์ไทยนาน ๆ จึงจะมีสักครั้งที่เก็บรายได้มากเป็นพิเศษ เช่นเรื่อง ชรณีกรรแสง ขณะที่เขียนวิทยานิพนธ์อยู่น่าภาพยนตร์อินเดีย เรื่องแม่ โฆษณาวารายไค์ผ่านหลักล้านไปแล้ว

ภาพยนตร์อังกฤษ บทบาทของภาพยนตร์อังกฤษในประเทศไทยไม่ค่อยมีความสำคัญนักในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ - ๒๕๑๓ มีภาพยนตร์อังกฤษผ่านการตรวจพิจารณาไม่เกินปีละ ๑๐ เรื่อง แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ มีภาพยนตร์อังกฤษผ่านการตรวจพิจารณาถึง ๓๑ เรื่อง หรือประมาณ ๕ % ของภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณา

ภาพยนตร์จากประเทศอื่น ๆ ได้แก่ภาพยนตร์จากประเทศอิตาลี สเปน เยอรมัน และจากประเทศในทวีปยุโรปอีกบางประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ มีภาพยนตร์ของประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ผ่านการตรวจพิจารณา ๑๓๖ เรื่อง หรือประมาณ ๒๒ % ของจำนวนภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาทั้งหมด

(ดูรายละเอียดตารางแสดงจำนวนภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของเจ้าหน้าที่ควบคุมภาพยนตร์ได้ในภาคผนวก)

การแบ่งประเภทของภาพยนตร์^๖

เราอาจใช้หลักเกณฑ์ในการแบ่งประเภทของภาพยนตร์ได้หลายอย่างด้วยกัน เช่น แบ่งตามขนาด ตามสี ตามเสียง ตามมิติ ตามวัตถุประสงค์ที่ใช้ และอื่น ๆ เป็นต้น

ก. ขนาด คือขนาดของเนื้อที่ฟิล์ม เราวัดตามความกว้างของฟิล์มนั้น จากริมฟิล์มข้างหนึ่งไปถึงอีกข้างหนึ่งเป็นมิลลิเมตร (มม.) คา วิชาการภาพยนตร์เขาจัดแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ ขนาดมาตรฐาน (Standard Film) คือ ขนาด ๓๕ มม. (และที่กว้างกว่านี้ กับ ขนาดต่ำกว่ามาตรฐาน (Substandard Film, Narrow Gauge Film) คือ ขนาด ๑๖ มม. ๙.๕ มม. และ ๘ มม. แต่เราอาจแบ่งประเภทตามขนาดความกว้างของฟิล์มภาพยนตร์ที่เรามีขายในปัจจุบันได้ดังนี้

๑. ขนาด ๓๐ มม. เป็นภาพยนตร์ชนิด เทคนิรามา - ๓๐ (Technirama - ๓๐) ต้องใช้เครื่องฉายใหญ่มาก ใช้เป็นภาพยนตร์ให้ความบันเทิงแก่ผู้ชม มีฉายตามโรงภาพยนตร์ชั้นหนึ่ง ในปัจจุบันประเทศเราก็มียขายอยู่เพียง ๒ - ๓ โรง (เครื่องฉายภาพยนตร์ ๓๐ มม. นี้ ใช้ฉายภาพยนตร์ ๓๕ มม. ขนาดมาตรฐานได้ด้วย)

^๖ สนั่น บัณฑิต, เรื่องเดิม, หน้า ๒๕-๓๒.

๒. ขนาด ๓๕ มม. เป็นภาพยนตร์ขนาดมาตรฐาน ส่วนมากเป็นภาพยนตร์บันเทิง (Entertainment film) มีฉายตามโรงภาพยนตร์ทั่วไป ภาพยนตร์ขนาดนี้มีหลายชนิด เช่น เทคนิคิราม่า (ซรรรมคา) ทอคค์ - เอโอ, ซีเนมาสโคป, วิสตาร์วิชัน, โทโฮสโคป ชนิดจอกว้างและชนิดซรรรมคา เป็นต้น

๓. ขนาด ๑๖ มม. เป็นภาพยนตร์ขนาดต่ำกว่ามาตรฐาน ส่วนมากใช้ในการโทรทัศน์ การศึกษา และโฆษณา แต่ในประเทศเราใช้ให้ความบันเทิง ควบคู่กันมาด้วย เพราะค่าใช้จ่ายถูก ฉายได้ทั่วไป

๔. ขนาด ๘ มม. เป็นภาพยนตร์ที่ถ่ายทำขึ้น และฉายเล่นในครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ ส่วนมากเป็นภาพยนตร์เงียบ แต่อาจทำเป็นภาพยนตร์เสียงได้หลายวิธีเดียวกันหรือโดยใช้เทปบันทึกเสียงประกอบเพิ่มขึ้น เวลานี้มีหลายบริษัทได้ผลิตเครื่องฉายภาพยนตร์ ๘ มม. มีเสียงออกจำหน่าย ภาพยนตร์ขนาดนี้กำลังจะนำมาใช้ในวงการโทรทัศน์ การศึกษา และการค้าเคียงคู่กับขนาด ๑๖ มม. (แต่ก่อนมีขนาด ๘.๕ มม. และมีเสียงด้วย เดิมนั้นหมดความนิยมแล้ว แต่ก็ยังมีเล่นกันอยู่บ้างในบางประเทศ)

ข. สี อาจแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ภาพยนตร์ดำขาว (Black and White film) และภาพยนตร์สี (Color film) ซึ่งอาจเป็นสีซ้อน (Toning) และสีธรรมชาติ (Natural color)

ค. เสียง อาจแบ่งได้เป็น

๑. ภาพยนตร์เงียบ (Silent film)

๒. ภาพยนตร์เสียง (Sound film)

ง. มิติ อาจแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ ภาพยนตร์ ๒ มิติอย่างที่เราดูเป็นประจำทุกวันนี้ กับภาพยนตร์ ๓ มิติ ซึ่งต้องใช้แว่นตาสามมิติ สามารถมองเห็นความลึกได้อย่างเด่นชัด (จนเกินความจริง)

จ. วัตถุประสงค์ที่ใช้ อาจแบ่งตามประเภทใหญ่ ๆ ได้ ๕ ประเภทคือ

๑. ภาพยนตร์บันเทิง (Entertainment Film) คือภาพยนตร์ที่แสดงแบบละคร ใช้ให้ความบันเทิงแก่ผู้ชม

ในประเภทภาพยนตร์บันเทิงนี้ เราอาจแบ่งย่อยออกเป็นภาพยนตร์ชีวิต ภาพยนตร์ตลก ภาพยนตร์คาบอวย ภาพยนตร์เพลง ฯลฯ ออกไปอีกอีกหลายประเภท ส่วนมากเป็นภาพยนตร์ขนาด ๓๕ มม. มีเสียง และที่พิมพ์อัดสำเนา ย่อส่วนออกมาเป็นขนาด ๑๖ มม. ก็มี สำหรับใช้เช่าฉายกลางแปลง และฉายทางวิทยุโทรทัศน์ ดังที่ปฏิบัติกันอยู่ในประเทศเราเป็นอย่างมากในขณะนี้ ส่วนที่สร้างขึ้นมาเป็นภาพยนตร์บันเทิงขนาด ๑๖ มม. โดยตรงก็มีเฉพาะในประเทศเราก็ดังกล่าวมาแล้ว ส่วนมากเป็นภาพยนตร์เงียบใช้พากย์ประกอบในเวลาฉาย วิธีนี้ดูเหมือนจะมีใช้กันอยู่เฉพาะในประเทศเราประเทศเดียวเช่นเดียวกัน ภาพยนตร์บันเทิงดังกล่าวนี้ส่วนมากมีความยาวกินเวลาฉายราว ๑ ชั่วโมงครึ่งถึง ๓ ชั่วโมงจบ ภาพยนตร์ที่จบเรื่องโดยไม่มีต่อเป็นตอน ๆ นี้เรียกว่า Feature Film แต่ภาพยนตร์ของไทยเราส่วนมากมักจะกินเวลาฉายนานกว่า ๒ ชั่วโมง สำหรับภาพยนตร์บันเทิงที่สร้างขึ้นจากเรื่องในหนังสือวรรณคดี เช่น David Copperfield แล้วตัดตอนที่อาจแสดงแก่จิตใจของเยาวชนออกเสีย เช่น ตอนที่เกี่ยวแก่การมรดก เป็นต้น คงเหลือเฉพาะตอนที่ประโยชน์แก่การศึกษาจริง ๆ ให้เหลือเวลาฉายเพียง ๔๐ นาทีถึง ๑ ชั่วโมง สำหรับใช้ประกอบการสอนวิชาวรรณคดี फिल्मประเภทนี้เรียกว่า Film Custodians

๒. ภาพยนตร์การศึกษา (Educational Film) สำหรับใช้ประกอบการสอนในห้องเรียน ในโรงงาน และให้ความรู้ทั่วไปแก่ประชาชนหรืออาจเรียกได้ว่าเป็นภาพยนตร์ทัศนศึกษา ภาพยนตร์ประเภทนี้เป็นภาพยนตร์ขนาด ๑๖ มม. ล้วนและมีเสียงในฟิล์ม (เวลานี้บริษัทต่าง ๆ กำลังปรับปรุงใช้ฟิล์ม ๘ มม. ควบ) มีความยาวราว ๓๐๐ ฟุตถึง ๑๐๐๐ กว่าฟุต ใช้เวลาฉายราว ๑๐ นาที

ขึ้นไป ถ้าเป็นประเภทใช้ประกอบการสอนวิชาเฉพาะต่าง ๆ ภายในห้องเรียน เรียกว่า Instructional Film หรือ Classroom Film ถ้าใช้สำหรับฝึกอบรมคน เช่น ทหาร ช่าง พนักงานขายของ ใหญ่จิกใช้เครื่องมือบางอย่างหรือทำงานบางอย่าง เรียกว่า Training Film ถ้าใช้สำหรับให้ความรู้ทางเทคนิคโดยเฉพาะ เรียกว่า Technical Film ถ้าใช้สำหรับให้ความรู้ทั่วไปแก่ประชาชน เรียกว่า Educational Film

๓. ภาพยนตร์สารคดี (Documentary Film) เป็นภาพยนตร์บันทึกเหตุการณ์และสิ่งต่าง ๆ ที่บังเกิดขึ้นจริง ๆ เสนอเรื่องที่เป็นจริงล้วน ๆ ไม่มีการแสดงเป็นละคร (Theatrical) ปนอยู่ด้วยเลย เป็นภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นเพื่อให้ความสว่างแก่สาธารณชน ทั้งในแง่ข่าวสารและความรู้ทั่วไป (ซึ่งอาจล้ำเข้าไปปนอยู่ในภาพยนตร์การศึกษาด้วย แต่อาจจัดว่าเป็นความรู้ประกอบ ไม่ใช่ความรู้เฉพาะอย่าง) ส่วนมากเป็นภาพยนตร์ขนาด ๑๖ มม. สำหรับฉายทางวิทยุโทรทัศน์และนอกโรงภาพยนตร์ ส่วนที่ฉายในโรงภาพยนตร์ซึ่งมีอยู่บ้างแต่ไม่มากนัก เป็นภาพยนตร์ขนาด ๓๕ มม. สำหรับความยาวไม่จำกัดแน่นอน ที่ออกฉายทางวิทยุโทรทัศน์มีความยาวราว ๒๐ - ๓๐ นาที

๔. ภาพยนตร์ข่าว (Newsreel) เป็นภาพยนตร์ที่เสนอข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและมีค่าทางข่าวที่ประชาชนสนใจ (Newsworthy) และนำออกฉายให้ประชาชนชมในระยะเวลาใกล้เคียงกับที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น ทำนองเกี่ยวกับการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน (ไม่เหมือนกับภาพยนตร์สารคดีตรงที่ระยะเวลาที่นำมาฉายภาพยนตร์สารคดีไม่จำกัดเวลาเหมือนภาพยนตร์ข่าว) ภาพยนตร์ข่าวแต่ละม้วนโดยทั่วไปประกอบด้วยข่าวหลายข่าวเป็นข่าวล้วน ๆ (ภาพยนตร์สารคดีอาจประกอบด้วยเหตุการณ์ที่เป็นข่าวเก่ายาง แต่ไม่ใช่ข่าวล้วน ๆ) ภาพยนตร์ข่าวที่ฉายตามโรงภาพยนตร์ เป็นขนาด ๓๕ มม. แต่ที่ฉายทางวิทยุโทรทัศน์ส่วนมากเป็นขนาด ๑๖ มม. (๓๕ มม. ก็ฉายได้ด้วย) ม้วนหนึ่งมีความยาวไม่จำกัด สุดแต่จำนวนข่าวที่จะเสนอ แต่มักจะไม่ยาวเกินกว่า ๓๐ นาที

๕. ภาพยนตร์โฆษณาสินค้า (Advertising Film, Commercial Film) เป็นภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นมาจากโฆษณาชักจูงคนให้ซื้อสินค้า หรือสนับสนุนธุรกิจการค้าของเจ้าของภาพยนตร์ ถ้าโฆษณาสินค้าโดยตรงเรียกว่า Advertising Film แต่ถ้าโฆษณาโดยปริยาย เช่น แสดงกิจการทำนอง Publicity หรือประชาสัมพันธ์ (Public Relations) เพื่อหวังผลให้คนนิยมในผลิตภัณฑ์และธุรกิจของเจ้าของภาพยนตร์ เรียกว่าภาพยนตร์การค้า (Commercial Film) ที่ฉายตามโรงภาพยนตร์เป็นขนาด ๓๕ มม. ส่วนที่ฉายทางวิทยุโทรทัศน์และฉายกลางแปลงเป็นภาพยนตร์ขนาด ๑๖ มม. (๓๕ มม. ก็ฉายได้ด้วย) ความยาวไม่แน่นอน ถ้าโฆษณาสินค้าโดยตรงใช้เวลาฉายสั้นมาก (นับเป็นวินาทีก็มี) เพราะต้องเสียค่าโฆษณาแพงมาก แต่ถ้าเป็นภาพยนตร์การค้าใช้เวลาฉายราว ๑๐ นาทีขึ้นไปแต่ไม่ถึง ๑ ชั่วโมง

เท่าที่แบ่งมาแล้ว เป็นการแบ่งตามวัตถุประสงค์ของภาพยนตร์ที่สร้างขึ้น แต่ถ้าวัดโดยถือเอาการแสดงเป็นเกณฑ์ ก็อาจแบ่งได้เป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ ประเภทที่มีการแสดงเป็นละครหรือแบบละครล้วน ๆ เรียกว่า Theatrical Film กับประเภทที่ไม่มีการแสดงเป็นละคร เรียกว่า Non-theatrical Film

นอกจากนี้ ยังมีผู้คิดจะทำภาพยนตร์ใหญ่ชมสามารถได้กลิ่นจากสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในภาพยนตร์ได้อีกด้วย ซึ่งถ้าสำเร็จแล้ว เราก็คงจะแบ่งภาพยนตร์ออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ ภาพยนตร์ไม่มีกลิ่น กับ ภาพยนตร์มีกลิ่น

อิทธิพลของภาพยนตร์บันเทิงที่มีต่อผู้ชม

ภาพยนตร์บันเทิงมีอิทธิพลต่อผู้ชมทั้งในด้านการศึกษา สังคม และวัฒนธรรม
อิทธิพลที่กล่าวถึงนี้มีทั้งอิทธิพลในทางที่ดีและอิทธิพลในทางไม่ดี ซึ่งอาจจะแยกกล่าวได้
ดังนี้

อิทธิพลของภาพยนตร์ที่มีต่อผู้ชมในทางที่ดี

ก. อิทธิพลของภาพยนตร์ที่มีต่อการ ศึกษา

๑. ขยายองค์ความรู้หลังจาก เสร็จสิ้นการ ศึกษา
๒. ช่วยนำสิ่งที่อยู่ห่างไกลเข้ามาให้เห็น
๓. ช่วยเพิ่มประสบการณ์ทางการ เรียน
๔. ช่วยสร้างคติและค่านิยมในการดำเนินชีวิต

ข. อิทธิพลของภาพยนตร์ที่มีต่อสังคม

๑. ทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกรู้สึกตัว อาจทำตามตัวอย่างที่ดีที่เห็นใน
ภาพยนตร์ เช่น ประพฤติดีแล้วได้รับรางวัล หรือได้รับผลดีตอบแทนในบั้นปลาย
๒. ทำให้บุคคลากรและอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการสร้างภาพยนตร์ เจริญ
ขึ้น เช่น อาชีพการแสดง การเขียน การออกแบบ การตกแต่งสถานที่ เป็นต้น
๓. ให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น ประวัติศาสตร์ ศิลป วัฒนธรรม ขนบ
ธรรมเนียมประเพณีของชาติต่าง ๆ และทางคานสุนทรียภาพ
๔. ทำให้เกิดความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชนและ
ประเทศต่าง ๆ ทำให้ชุมชนโพนทะเลไม่ดื่มชาติเดิมของตน

ค. อิทธิพลของภาพยนตร์ที่มีต่อวัฒนธรรม

๑. ให้ความรู้ในด้านวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ โดยเฉพาะจากภาพยนตร์
ประเภทสารคดีบางเรื่อง

๒. ช่วยฟื้นฟูวรรณกรรม ทำให้มีความรู้และความเข้าใจในวรรณกรรม
ของชาติต่าง ๆ เพราะถือว่าภาพยนตร์ เป็นวรรณกรรมอย่างหนึ่ง
๓. ทำให้เกิดความซาบซึ้งในนาฏกรรม คนตรี และสุนทรีย์ภาพ
๔. ช่วยดำรงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของแต่ละชาติที่
สร้างภาพยนตร์

อิทธิพลของภาพยนตร์ที่มีต่อผู้ชมในทางไม่ดี

ก. อิทธิพลของภาพยนตร์ที่มีต่อการศึกษา

๑. ทำให้เสียเวลาในการ เรียนและการทำงาน
๒. ทำให้เสียสุขภาพ ซึ่งมีผลสะท้อนถึงการ เรียนและการทำงาน
๓. หันเหความสนใจของนักเรียนออกจากการ เรียน ทำให้นักเรียนสนใจ
การ เรียนน้อยลง

ข. อิทธิพลของภาพยนตร์ที่มีต่อสังคม

๑. ทำให้บุคคลประพฤติไปในทางฝ่าฝืนกฎหมายของบ้านเมือง เช่น
การ ขับรถผิดวิน การ ทำลายสาธารณสมบัติ เป็นต้น
๒. ลิ่นเปลืองเงินทอง
๓. ภาพยนตร์ประเภทช่วยยุกามารมณ์และอาชญากรรมอาจแนะแนวทาง
และส่งเสริมให้เกิดคดีและอาชญากรรม
๔. กระตุ้นความรู้สึกนึกคิด การ ตักสินใจ การ กระทำ และแนวทางชีวิต
ให้เป็นไปในทางไม่ดีตามแบบบทบาทของผู้แสดงในภาพยนตร์

ค. อิทธิพลของภาพยนตร์ที่มีต่อวัฒนธรรมไทย

๑. ให้แนวความคิดในด้าน การ แต่งกายซึ่งผิดแผกไปจากวัฒนธรรมไทย
๒. ทำให้บุคคลประพฤติตนผิดไปจากขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย

เช่น การแสดงความแข็งแกร่งทางคณูอาวูโส ทั้งในค่านวัญญูและคณูญู พดิกกรรมทางเพศ
การดำเนินชีวิตสมรส ฯลฯ

๓. ทำให้เด็กใช้ภาษาที่ผิด เช่น ศัพท์แสลงและภาษาที่เปลี่ยนรูป

องค์ประกอบในภาพยนตร์ที่ทำให้ผู้ชมเกิดความบันเทิง

ในการชมภาพยนตร์ เรื่องหนึ่งผู้ชมจะเกิดความบันเทิงด้วยองค์ประกอบต่อไปนี้

๑. มีโครงเรื่องและเนื้อเรื่องดี โครงเรื่องและเนื้อเรื่องควรเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ คือถูกหลักตรรกวิทยา (Logic) และมีเหตุผลสมจริง เนื้อเรื่องมีความเกี่ยวโยงต่อเนื่อง (Continuity) กันอย่างแนบเนียนโดยตลอด ควรจะมีไคลแมกซ์ (Climax) หรือจุดสุดยอดของเรื่อง ที่ทำให้คนดูตื่นเต้นออกสั่นขวัญหายหรือสนุกจนลืมตัว ตอนใกล้จะจบเรื่อง เมื่อจบเรื่องได้แล้วไม่ควรจะมีแอนตี้ไคลแมกซ์ (Anticlimax) หรือเรื่องที่ไม่จำเป็นมาเสริมต่อ ซึ่งทำให้คนดูรู้สึกจืดชืดเกิดความเบื่อหน่าย ภาพยนตร์ที่ดีควรมีไคลแมกซ์ครั้งเดียวตอนใกล้จบ

สำหรับเรื่องความเป็นไปได้และเหตุผลของเรื่องหากเป็นเรื่องสมมติว่าอาจมีขึ้นได้ในอนาคต ก็ควรมีเหตุผลที่พอเชื่อถือได้ในตัวของมันเอง แต่ถ้าเป็นเรื่องสมมติโดยสิ้นเชิง เช่น ภาพยนตร์ตลกก็ไม่จำเป็นต้องคิดถึงความเป็นไปได้

๒. การดำเนินเรื่องดี ภาพยนตร์ที่จะทำให้ผู้ชมเกิดความบันเทิงต้องมีภาพและเสียงปรากฏแก่สายตาและหูของคนดูตามโครงเรื่องและเนื้อเรื่องที่คิดไว้แล้ว ตามลำดับตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง แสดงเรื่องเฉพาะที่สำคัญจริง ๆ ซึ่งจะทำให้เรื่องเดินไปได้ตามลำดับ ต่อเนื่องเกี่ยวโยงกันไปเรื่อย ๆ เป็นฉาก ๆ และเป็นตอน ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบ ไม่นวดเฉยจนวกไปวนมา ซึ่งทำให้ยากแก่การเข้าใจเรื่องและติดตามเรื่อง ภาพใดที่เป็นส่วนสำคัญแก่การดำเนินเรื่องจะต้องเป็นภาพใหญ่เต็มจอหรือมองเห็นได้ชัดเจน เรื่องจะต้องดำเนินไปโดยไม่ชักช้า ไม่อืดอาดยืดเยื้อหรือเย็นเยื่อ ปรากฏต่อเนื่องกันไปตามลำดับ ทั้งภาพเสียงพูด และเสียงประกอบ (Sound effects)

ฉากที่ไม่จำเป็นแก่การดำเนินเรื่อง เช่นแสดงเรื่องละเอียดลออที่ไม่ใช่สาระสำคัญของเรื่อง ฉากตลกนอกเรื่อง ไม่ควรจะมี ถ้ามีจะทำให้คุณค่าในการดำเนินเรื่องเสีย และทำให้คุณค่าของหนังทั้งเรื่องเสีย ไม่ทำให้ผู้ชมเกิดความบันเทิง

๓. การแสดงดี บทบาทของผู้แสดงทุกคน ทั้งท่าทางและเสียงที่ปรากฏบนจอมาสู่ตา และหูคนดูจะต้องแสดงท่าทางเหมือนจริง พูดเหมือนจริง สมบทบาท ไม่เคอะเขิน โดยเฉพาะตัวเอกหรือผู้แสดงนำต้องแสดงได้ดีจริงๆ จนสามารถทำให้คนดูรู้สึกหรือเกิดอารมณ์เคลิบเคลิ้ม วาภาพยนตร์ที่กำลังชมอยู่นั้นเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ๆ

๔. การถ่ายภาพและการลำดับตัดต่อภาพดี ภาพที่ปรากฏบนจอควรคมชัดตามลักษณะของเหตุการณ์ มีสีสวยงาม (ประกอบด้วย Exposure, Tones, Colors และ Lighting) มีการประกอบภาพ (Composition) ดี และมีศิลปะ มองดูสวยงาม อิ่มเอิบใจ ตรงกับบรรยากาศในแต่ละเหตุการณ์ และแต่ละสภาพสถานที่ และดูได้ง่าย ไม่เมื่อยสายตา หรือทำให้เกิดความวิงเวียน การถ่ายภาพเป็นศิลปะและเทคนิคชั้นนำของภาพยนตร์ทั้งเรื่อง ภาพยนตร์จะดีสักปานใด ถ้าการถ่ายภาพไม่ดีก็เกือบกล่าวได้ว่าภาพยนตร์ทั้งเรื่องหมดความดี ไม่ทำให้เกิดความบันเทิง

สำหรับการลำดับตัดต่อภาพ เป็นศิลปะแห่งการเสนอภาพแก่สายตาของผู้ดูภายหลังการถ่ายภาพยนตร์ที่ดีจะต้องลำดับภาพให้การดำเนินเรื่องเกี่ยวโยงต่อเนื่องกันตามลำดับของการดำเนินเรื่อง ทำให้สะดวกแก่การดู เข้าใจเรื่องได้ง่ายไม่วกวนสับสน บทบาทแต่ละฉากจะต้องสมบูรณ์ ไม่ขาดและไม่ยาวเกินไป การเชื่อมโยงแต่ละฉากในแต่ละตอนต้องต่อเนื่องแนบสนิท ไม่กระโดดข้ามหรือวกวนจนไม่รู้เรื่อง ความสั้นยาวของบทบาทแต่ละตอนต้องเหมาะสมกับลักษณะเรื่อง ไม่สั้นไม่ยาวเกินไป

๕. ฉากและการแต่งกายเหมาะสม ภาพยนตร์ที่จะทำให้ผู้ชมเกิดความบันเทิงควรมีฉากเหมือนจริงจนจับไม่ไหวสร้างขึ้น ถ้าเป็นภูมิประเทศจริง ความสวยงามจะทำให้อารมณ์ของคนดูเคลิบเคลิ้ม ถ้าเป็นภาพยนตร์สี สีที่ปรากฏบนจอได้แก่สีฉากและสีเครื่องแต่งกายจะต้องกลมกลืน มีศิลปะที่ชวนชม ช่วยสร้างอารมณ์ของผู้ชมให้เคลิบเคลิ้ม คิดว่า

ภาพยนตร์ที่กล่าวถึงมาเป็นจริง

๖. เสียง คนตรี และเพลงดี ส่วนประกอบอีกอย่างหนึ่งที่มีส่วนทำให้
 ผู้ชมเกิดความบันเทิงคือ เสียงพูดที่ตรงกับปาก เสียงประกอบเช่น เสียงม้าวิ่งจะต้อง
 เหมือนเสียงที่เป็นจริง ถ้าเป็นคนตรีหรือเพลงจะทองเหมาะสมแก่บรรยากาศและท้อง
 เรื่อง สิ่งเหล่านี้ช่วยสร้างความเป็นจริง และความเคลิบเคลิ้มแก่อารมณ์ของผู้ชมได้
 เป็นอันมาก

องค์ประกอบดังกล่าวข้างต้นมีส่วนช่วยส่งเสริมให้ผู้ชมภาพยนตร์เกิดความบันเทิง
 ได้มาก ภาพยนตร์เรื่องใดมีองค์ประกอบดังกล่าวข้างต้นมากขอเพียงใดก็ยิ่งส่งเสริมให้
 ผู้ชมเกิดความบันเทิงมากขึ้นเพียงนั้น

ประโยชน์ของภาพยนตร์ ๖

มร. เบซิล ไรท์ นักสร้างภาพยนตร์สารคดีชาวอังกฤษผู้มีชื่อเสียงคนหนึ่งที่
 ของโลก ได้เขียนถึงประโยชน์ของภาพยนตร์ไว้ในหนังสือชื่อ The Use of The Film
 ในหน้า ๑๐ - ๑๑ ว่า

มนุษย์สามารถใช้ภาพยนตร์ให้เป็นประโยชน์ได้ดังนี้

๑. เพื่อได้รับความเพลิดเพลิน หรือความบันเทิงใจเป็นเวลาหลาย
 ชั่วโมง จากความคิดคำนึงหรือจินตนาการ จากความสนุกสนาน และจากความพึง
 พอใจในขณะชมภาพยนตร์

๒. เพื่อได้รับความพึงพอใจทางสุนทรีย์ภาพ อันเกิดจากได้ชมความงาม
 ทั้งหลายที่ปรากฏในภาพยนตร์ ทำนองเดียวกับที่ได้ชมศิลปวัตถุอื่น ๆ

๖ สนั่น บัณฑิต, "ประโยชน์ของภาพยนตร์" ถ่ายทำภาพยนตร์ (พระนคร :
 สำนักพิมพ์บำรุงสาสน์, ๒๕๐๖) หน้า ๓๖ - ๓๘.

๓. เพื่อหวังที่จะได้รับเงินจำนวนมากจากการนำภาพยนตร์ไปฉายให้
ผู้ชม (ผู้จำหน่ายภาพยนตร์หรือเจ้าของโรงภาพยนตร์)

๔. เพื่อหวังผลทางโฆษณาชวนเชื่อ ที่เกี่ยวกับการเมืองหรือทางอื่น ๆ
(ฮิตเลอร์จอมบงการ เยอรมันไซก่อนหน้าและระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ มากที่สุด
และประเทศหลังมานเหล็กได้ใช้วิธีการเดียวกันนั้นสืบต่อมา)

๕. เพื่อโฆษณาสินค้าของตน

๖. เพื่อบันทึกและรักษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์เอาไว้ให้คนรุ่นหลัง
ได้ทราบ

๗. เพื่อบริการข่าวสารสำหรับสาธารณชนที่มีผลต่อสังคมหรือส่วนของ
สังคม

๘. เพื่อสอนคนให้รู้จักใช้เครื่องจักรกล เครื่องมือและอาวุธ ตลอดจน
จนดำเนินงานใหญ่ให้สำเร็จลุล่วงไปตามโครงการ และยุทธวิธีที่กำหนดไว้

๙. เพื่อสอนเด็กในห้องเรียน และสอนนักศึกษาในห้องบรรยาย ใน
ฐานะเครื่องประกอบการสอนอย่างหนึ่ง

๑๐. เพื่อเสนอแผนการศึกษาที่มีชีวิตชีวาให้แก่เด็กและนักศึกษา โดย
เชื่อมโยงการสอนของโรงเรียนให้ผสมผสานกลมกลืนกับชีวิตจริงของโลกภายนอกห้อง
เรียน (หรือนำโลกภายนอกมาสู่ห้องเรียน) ในฐานะที่การศึกษาเป็นการเตรียม
เพื่อชีวิต

๑๑. เพื่อให้การศึกษาหรือให้ความสว่างแก่ผู้ใหญ่ในแง่ความสนใจทั่วไป
(เช่น สาธารณกิจ) และความสนใจของท้องถิ่นและของสังคม

๑๒. เพื่อช่วยเหลือนักวิทยาศาสตร์และช่างเทคนิคให้ได้ทราบเรื่องราว
แห่งการค้นพบใหม่ ๆ ตลอดจนพัฒนาการทางเทคนิคทั้งหลาย และเพื่อให้เข้าใจกรรม
วิธีใหม่ ๆ ทางวิทยาศาสตร์และทางเทคนิค

๑๓. เพื่อให้การสอน ชาวสาร และการศึกษาแก่คนไม่รู้หนังสือ (ซึ่งมี
อยู่กว่าครึ่งโลก)

๑๔. ในประการสุดท้าย รวมทั้งที่ได้อธิบายมาแล้วทุกข้อ เพื่อช่วย
ประชากรทั่วโลกให้เข้าใจซึ่งกันและกัน และเข้าใจในปัญหาของกันและกัน เพื่อที่
จะนำประชากรแต่ละชาติมารวมให้ใกล้ชิดกัน โลกจะได้มีแต่สันติสุข

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การวิจัยในประเทศไทย

ในประเทศไทย การศึกษาค้นคว้าหาเหตุผลในการเลือกชมภาพยนตร์ของ
นิสิตนักศึกษา ในแนวของผู้วิจัยยังไม่เคยปรากฏว่ามีใครได้ทำมาก่อน แต่มีการศึกษา
ค้นคว้าในลักษณะที่คล้ายคลึงกันมากคือ การวิจัยของ กมล นินนาทนนท์^๗ ในปี
พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยได้ส่งแบบสอบถามไปยังนิสิตศึกษามหาวิทยาลัย ๕ แห่ง คือ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน ๒๐๐๐ ฉบับ เพื่อ
สำรวจความสนใจของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยที่มีต่อการชมภาพยนตร์ พบว่านักศึกษา
ชายหญิงชมภาพยนตร์ประมาณเดือนละ ๑ ถึง ๓ เรื่อง ภาพยนตร์ที่นักศึกษาชายชม
ได้แก่ภาพยนตร์ชีวิต ภาพยนตร์จารกรรม ภาพยนตร์เพลง และดนตรี ภาพยนตร์
สืบสวน และภาพยนตร์ตลกขบขันตามลำดับ ภาพยนตร์ที่มีอิทธิพลในแง่จิตตวิทยา คือ
ช่วยปรับปรุงตนในการเข้าสังคม ช่วยปรับปรุงบุคลิกภาพ และช่วยยกระดับจิตใจ
ให้สูงขึ้น นอกจากนี้ภาพยนตร์ยังช่วยเพิ่มพูนความรู้รอบตัว เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

^๗ กมล นินนาทนนท์, เรื่องเดิม.

และช่วยผ่อนคลายอารมณ์ ส่วนผลเสียจากการชมภาพยนตร์ คือ ทำให้สิ้นเปลืองเงินเสียเวลา และเสียสุขภาพ นักศึกษาให้เหตุผลที่สนใจชมภาพยนตร์ว่า เพื่อผ่อนคลายอารมณ์ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และได้รับความรู้ทั่วไป

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๒ นงลักษณ์ ประเสริฐธรรม^๔ ได้สำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียนปีที่ ๔ - ๕ ในจังหวัดพระนครและธนบุรี โดยส่งแบบสอบถามไปยังนักเรียนชายหญิงจำนวน ๗๖๐ คน ปรากฏผลว่า นักเรียนชายหญิงใช้เวลาว่างในการดูภาพยนตร์และฟังเพลงมากที่สุด รองลงมาคือการใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้และอ่านหนังสือ

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ กฤษณา สยามเนตร^๕ ได้ส่งแบบสอบถามไปยังนักเรียนชายหญิงจำนวนทั้งสิ้น ๗๔๔ คน เป็นชาย ๔๖๐ คน เป็นหญิง ๒๘๔ คน จากโรงเรียนชาย ๓ โรงเรียนและโรงเรียนหญิง ๑ โรงเรียน ทั้งนี้เพื่อสำรวจอิทธิพลของภาพยนตร์ที่มีต่อเด็กวัยรุ่น ความสนใจในการชมภาพยนตร์ประเภทต่าง ๆ การไปชมภาพยนตร์ของเด็กวัยรุ่น วันเวลาที่ชอบดู ฯลฯ พบว่า

๑. ประเภทของภาพยนตร์ที่เด็กวัยรุ่นชายชอบมากที่สุดคือ ภาพยนตร์สืบสวนผจญภัย ประเภทของภาพยนตร์ที่เด็กวัยรุ่นหญิงชอบมากที่สุดคือ ภาพยนตร์ชีวิตรักและภาพยนตร์เพลง

๒. ภาพยนตร์ที่วัยรุ่นชอบมากที่สุดคือภาพยนตร์ต่างประเทศ

^๔ นงลักษณ์ ประเสริฐธรรม, การสำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียนมัธยมปีที่ ๔, ๕ และ ๖, (วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๒). (พิมพ์คัด).

^๕ กฤษณา สยามเนตร, อิทธิพลของภาพยนตร์ที่มีต่อเด็กวัยรุ่น, (วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๓). (พิมพ์คัด).

๓. วัยรุ่นทั้งชายและหญิงชอบไปชมภาพยนตร์ในวันเสาร์ - อาทิตย์
๔. อิทธิพลของภาพยนตร์ที่มีต่อเด็กวัยรุ่นมากที่สุดคือการเลียนแบบเครื่อง

แต่งกาย

นอกจากนี้เด็กวัยรุ่นมีความเห็นว่า การชมภาพยนตร์ให้ความรู้ความเป็น
 พหุสูตร และดูแลให้ผลคานหักผ่อนหย่อนใจโคคดีเท่ากับทำงานอดิเรกอย่างอื่น
 ผลเสียของภาพยนตร์นั้นทำให้สะเทือนอารมณ์และเสียสุขภาพ หากมีเงิน จะเข้าไป
 ในการชมภาพยนตร์มากที่สุด

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ กองเผยแพร่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ^{๑๐} ได้
 ออกแบบสอบถามส่งไปยังบิดามารดาและผู้ปกครองของเยาวชนที่มีอายุในระดับ
 ๒ - ๒๑ ปี จำนวน ๒,๔๖๕ คน โดยที่อาชีพของบิดามารดาและผู้ปกครองของ
 เยาวชนแตกต่างกันไป เพื่อสำรวจอิทธิพลของภาพยนตร์และรายการวิทยุโทรทัศน์
 ต่อเยาวชนไทย ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนวัยต่าง ๆ ตั้งแต่ ๕ - ๒๑ ปี (ยกเว้น
 ๑๔ - ๑๗ ปี) ชมภาพยนตร์คิดเฉลี่ยเดือนละ ๕ ครั้ง และเยาวชนตั้งแต่ ๘ ปี
 ลงไปชมรายการวิทยุโทรทัศน์อย่างน้อยครั้งละ ๑ ชั่วโมง เยาวชนอายุ ๑๐ - ๒๑ ปี
 ชมครั้งละ ๓ ชั่วโมง

ภาพยนตร์และรายการวิทยุโทรทัศน์นี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเยาวชน โดย
 เฉพาะอายุ ๖ - ๑๓ ปี นิยมชมชอบและเอาอย่างคาราที่ตนมีโอกาสได้ชม

ในการชมภาพยนตร์เยาวชนวัย ๖ - ๘ ปี ชอบภาพยนตร์การ์ตูนมากที่สุด
 เยาวชนอายุ ๑๐ - ๑๓ ปี ชอบการ์ตูนและตลก เยาวชนวัย ๑๔ - ๑๗ ปี ซึ่งเป็น
 นักเรียนมัธยมศึกษาเป็นส่วนใหญ่มีใ้ชอบภาพยนตร์ประเภทโคเป็นพิเศษเลย เยาวชน

^{๑๐} กองเผยแพร่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, อิทธิพลของภาพยนตร์
 และรายการวิทยุโทรทัศน์ต่อเยาวชนไทย, (พระนคร : ๒๕๐๔).

๑๘ - ๒๑ ปี ๒๐๐๐-๒๐๐๑ และรายการวิทยุโทรทัศน์ประเภทข่าวสารคดี

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ วัฒนา มงคลประสิทธิ์^{๑๑} ได้สำรวจอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ปรากฏผลว่า สื่อมวลชนมีผลต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือพิมพ์ รองลงมาได้แก่หนังสืออ่านเล่น การดูวิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์

สำหรับภาพยนตร์ผู้วิจัยได้สรุปผลไว้ดังนี้

๑. ภาพยนตร์ที่นักเรียนชายสนใจมากที่สุดคือ ภาพยนตร์บู โลกโค่นคืนเด่น (๓๗.๐๘ %) รองลงมาคือ ภาพยนตร์สืบสวน ชีวิต ชีวิตส์ตัวและพืชที่เป็นจริง ฆาตกรรม อาชญากร เพลง รัก ขบขัน

๒. ภาพยนตร์ที่นักเรียนหญิงสนใจมากที่สุดคือ ภาพยนตร์สืบสวน (๒๒.๓๕ %) รองลงมาคือ ภาพยนตร์ชีวิต ชีวิตส์ตัวและพืชที่เป็นจริง เพลง บู โลกโค่นคืนเด่น ขบขัน ฆาตกรรม หรืออาชญากรรม รัก

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ปฏิพัทธ์ กระแสอินทร์^{๑๒} ได้ทำการวิจัยเรื่อง อิทธิพล

^{๑๑} วัฒนา มงคลประสิทธิ์, อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ (วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๗). (พิมพ์คัด).

^{๑๒} ปฏิพัทธ์ กระแสอินทร์, อิทธิพลของภาพยนตร์โทรทัศน์ต่อพฤติกรรมเด็กวัยรุ่น (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษาด้านจิตวิทยา ศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๓). (พิมพ์คัด).

ของภาพยนตร์ โทรทัศน์ตลกตลกกรรมเด็กวัยรุ่น เพื่อหาความสนใจและอิทธิพลของภาพยนตร์
โทรทัศน์ต่อความประพฤติ ทัศนคติ อารมณ์ และสังคมของเด็กวัยรุ่นชายหญิง โดย
ออกแบบสอบถามไปยังนักเรียนในโรงเรียนราษฎร์ โรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนสาธิต
ชั้น มศ. ๑ - ๕ ในพระนครและธนบุรี และจัดส่งแบบสอบถามไปยังผู้ปกครองของ
นักเรียนด้วย พบว่าเด็กวัยรุ่นชายชอบภาพยนตร์จารกรรมและสงคราม ส่วนเด็กวัยรุ่น
หญิงสนใจภาพยนตร์วิทยาศาสตร์กาวหนามากที่สุด สำหรับสาเหตุที่สนใจในภาพยนตร์
แต่ละประเภทนั้น เนื่องจากเป็นตัวอย่างที่ดีและมีความสนุกเพลิดเพลิน

การวิจัยในต่างประเทศ

ในสหรัฐอเมริกา Dr. W.S. Charter ได้ทำการสำรวจเพื่อทราบว่า
ภาพยนตร์ให้คุณและให้โทษแก่สังคมเพียงใด โดยได้สอบถามอาชญากรทั้งที่เป็นเด็ก
และผู้ใหญ่จำนวน ๖๒๗ คน เป็นอาชญากรชาย ๓๖๕ คน และอาชญากรหญิง ๒๖๒ คน
เพื่อทราบว่าการกระทำผิดของเขาเหล่านั้นสืบเนื่องมาจากอะไร ปรากฏว่า ๔๘ %
ของอาชญากรชายแจ้งว่า ภาพยนตร์ทำให้เขาอยากถือปืน และ ๔๕ % แจ้งว่า
ภาพยนตร์สอนให้รู้ถึงการหาเงินแบบทุจริตง่าย ๆ สำหรับอาชญากรหญิง ปรากฏว่า
๔๔ % ของอาชญากรหญิง ต้องการไปเที่ยวสถานเริงรมย์ที่เกิดความสนุกสนานอย่าง
โลกโฉน เพราะนางเอกในภาพยนตร์ไปเที่ยวเช่นนั้น และ ๓๔ % แจ้งว่า ไม่ตอง
การไปโรงเรียน เพราะต้องการมีชีวิตที่สบาย โอ้อ ไม่ตองทำอะไรอย่างชีวิตใน
ภาพยนตร์ ^{๑๓}

Dr. Edgar Dale ได้สำรวจว่ามีเด็กเข้าชมภาพยนตร์มากน้อยเพียงใด
โดยส่งแบบสอบถามไปยังเด็ก ๕๕,๐๐๐ คนในท้องถิ่นที่ต่างกันของรัฐโอไฮโอ และ

^{๑๓} กองเผยแพร่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, "อิทธิพลของภาพยนตร์ต่อ
เยาวชน", รายงานการประชุมเรื่องอิทธิพลของภาพยนตร์ต่อเยาวชน โดย สมพร เทพสิทธิ์า,
๒๕๐๕, หน้า ๗๗ - ๗๘.

ไอโอวา และผู้สำรวจได้เฝ้าสังเกตที่ข้างห้องชายตัวของโรงภาพยนตร์เมืองโคลัมบัส ในรัฐไอโฮโอ แล้วแสดงผลการสำรวจไว้ในหนังสือชื่อ Children's Attendance at Motion Picture พิมพ์ในปี ค.ศ. ๑๙๓๕ สรุปผลของการสำรวจได้ว่า เด็กที่เข้าชมภาพยนตร์อายุต่ำกว่า ๒ ปี จำนวน ๒.๘ % อายุ ๓ - ๑๓ ปี จำนวน ๑๑.๘ % อายุ ๑๔ - ๒๐ ปี จำนวน ๒๑.๑ % และอายุ ๒๑ ปีขึ้นไป ๖๓.๓ % และปรากฏว่ามีเด็กนักเรียนที่ชมภาพยนตร์สัปดาห์ละครั้งจำนวน ๕๓ % กับเด็กนักเรียนที่ไม่เคยชมภาพยนตร์เลย ๒๒ % และเด็กชายไปชมภาพยนตร์บ่อยครั้งกว่าเด็กหญิง ๑๔

May and Shutteworth ศาสตราจารย์แห่งมหาวิทยาลัยเยล ได้ทำการศึกษาอิทธิพลของภาพยนตร์ที่มีต่อเด็ก โดยเลือกเด็กจำนวน ๓๐๐๐ คน และคัดเอาที่ชมภาพยนตร์บ่อยครั้ง ๑๐ % และดูภาพยนตร์น้อยครั้ง ๑๐ % รวม ๑๔๐๐ คน แล้วแสดงผลการศึกษาไว้ในหนังสือ The Social Conduct and Attitudes of Movies Fans พิมพ์ในปี ค.ศ. ๑๙๓๓ สรุปผลว่าผลการพิจารณาส่วนใหญ่ไม่แสดงผลเสียของภาพยนตร์ แต่ก็ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า เด็กที่มีใจรักชมภาพยนตร์ควบคุมตนเองและตัดสินใจได้ดีกว่าเด็กที่ชมภาพยนตร์เล็กน้อย เด็กที่ชมภาพยนตร์มักมีอารมณ์ทางรักใคร่และเป็นนักฝันยิ่งกว่าจะเผชิญความเป็นจริงของสถานการณ์ ๑๕

Professor Charles J. Peters แห่งคณะศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย ได้สำรวจว่าความประพฤติกของบุคคลในท้องเรื่องของภาพยนตร์อยู่เหนือหรือต่ำกว่ามาตรฐานทางศีลธรรมอันดี การสำรวจได้ทำโดยการสอบถามจากบุคคล ๑๘๗ คน ซึ่งเป็นนักศึกษาและเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัย หญิงสาวที่ไม่นับถือในความประพฤติก เด็กชายและเด็กหญิงที่ทำงานในโรงงาน โดยได้ตั้งคำถามขึ้น ๔ ข้อ ซึ่งหยิบยกจากตัวอย่างความประพฤติกของบุคคลในท้องเรื่องของภาพยนตร์ คือ

๑๔ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๗.

๑๕ กองเผยแพร่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, เรื่องเดิม, หน้า ๘๘ - ๑๐๐.

๑. การแสดงบทหรือฉากโศกของหญิง
๒. การจูบและการกอดรัด
๓. การแสดงออกในทางการปกครองแบบประชาธิปไตย
๔. การที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อบุตรในภาพยนตร์

แล้วแสดงผลการสำรวจไว้ในหนังสือ Motion Picture and Standards of Morality การสำรวจสรุปโดยกล่าวว่า

๑. คำถามข้อ ๑ ไม่อยู่ในมาตรฐานศีลธรรมอันดีที่จะยอมรับได้
๒. คำถามข้อ ๒ เกือบจะยอมรับได้
๓. คำถามข้อ ๓ ภาพยนตร์แสดงออกในทางประชาธิปไตยดีกว่าในทางปฏิบัติที่เป็นอยู่
๔. คำถามข้อ ๔ ภาพยนตร์ดีกว่าที่เป็นอยู่มาก ๑๖

ในเดนมาร์ก ได้มีการวิจัยเกี่ยวกับผลของภาพยนตร์ที่มีต่อเด็กอายุ ๓ - ๗ ปี โดยทำการวิจัยติดต่อกัน ๑๐ ปี รัฐบาลเดนมาร์กได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้ด้วย รัฐบาลสนับสนุนให้มีรายการพิเศษสำหรับเด็กเล็กเป็นประจำ จัดให้มีนักจิตวิทยาสำหรับเด็กเล็กประจำอยู่ที่สำนักงานภาพยนตร์ของรัฐบาลควบคุมดูแลอยู่ด้วย ผลการค้นคว้าปรากฏว่า เด็ก ๆ จะจ้องดูภาพขาวอินเดียนถูกยิงล้มลงราวกับใบไม้ร่วงในภาพยนตร์ โดยไม่รู้สึกไม่สบายใจ ผลของการค้นคว้าที่น่าสงสัยอีกอย่างหนึ่งก็คือ ภาพยนตร์การ์ตูนและทหารซนหลายเรื่อง แทนที่จะให้ความสนุกสนานแก่เด็ก กลับทำให้เด็กเกิดความหวาดและตกใจมาก ซึ่งตรงข้ามกับความเชื่อของคนโดยทั่วไป เด็กบางคนชมภาพยนตร์เรื่องนั้นแล้วร้องไห้ และพยายามปลุกตัวออกไปตั้งแต่ภาพยนตร์ยังไม่จบเรื่อง เด็กบางคนรู้สึกคลื่นเหียน พ่อแม่บางคนบอกว่าหลังจากชมภาพยนตร์แล้วลูกของตนบໍ่ดีสวาระ

รดที่นอนและฝันร้าย ถึงกระนั้นเด็กพวกนี้ก็บอกว่า "เก" และในชั้นแรกก็ปากแข็งไม่ยอมรับว่าตกใจกลัว เด็ก ๆ ที่ชมภาพยนตร์นี้จะรู้สึกรอนกร่อนใจมาก เมื่อเห็นสัตว์เล็ก ๆ หรือเด็กพลัดพ่อแม่ เด็กบางคนจะตกใจและร้องไห้พลางถามว่า สัตว์หรือเด็กที่หายไปนั้นจะกลับมาหาพ่อแม่อีกไหม สิ่งสำคัญอีกสิ่งหนึ่งคือภาพประทับใจจากภาพยนตร์ซึ่งเด็กนำมาวาดในห้องเรียนช่วยให้เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของเด็กได้ชัดเจนมาก ^{๑๓}

ในอังกฤษ ได้มีการสำรวจการชมภาพยนตร์ของเด็กจำนวน ๑๔,๕๐๐ คน ปรากฏว่าเด็กชายอายุ ๑๐ - ๑๑ ปี ชอบภาพยนตร์คาบอายเป็นจำนวนมากที่สุด ส่วนเด็กชายอายุ ๑๒ - ๑๓ ปีและ ๑๔ - ๑๕ ปีชอบภาพยนตร์เพลงและดนตรีจำนวนมากที่สุด ผู้สำรวจให้ข้อสังเกตว่า เด็กชอบชีวิตที่สบาย เด็กยากจนชอบภาพยนตร์ที่แสดงความมั่งคั่ง เด็กชอบพระเอกวีรบุรุษหรือผู้มีวิชาชีพ เด็กชายมักนึกเทียบตนเองกับพระเอกในเรื่องผจญภัย แต่ส่วนมากมักจำแต่ในค่านแสดงความรักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ส่วนเด็กหญิงตกอยู่ในอิทธิพลของบทรักของเรื่อง บางครั้งจะทำตัวอย่างนางเอกในภาพยนตร์ ^{๑๔}

ในเบลเยียม ศูนย์กลางคาทอลิก เกี่ยวกับภาพยนตร์ในเบลเยียมได้ทำการสอบถามนักเรียนในชั้นเตรียมอุดมศึกษาและนักเรียนประจำในโรงเรียนราษฎร์ ระหว่างอายุ ๑๒ - ๑๘ ปี ผลปรากฏว่าเด็กชอบภาพยนตร์ประวัติศาสตร์คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๓ ภาพยนตร์ผจญภัยคิดเป็นร้อยละ ๑๘.๔ ภาพยนตร์ตลกคิดเป็นร้อยละ ๑๐.๘ ภาพยนตร์การ์ตูนเรื่องยาวคิดเป็นร้อยละ ๕.๑ ภาพยนตร์สืบสวนคิดเป็นร้อยละ ๒.๑ และภาพยนตร์เกี่ยวกับสังคมร้อยละ ๐.๑ และมีข้อที่น่าสนใจคือ เด็กจำนวนร้อยละ ๑.๘ ประกาศว่าจะไม่ยอมดูภาพยนตร์สงครามอีกต่อไป ^{๑๕}

^{๑๓} กองเผยแพร่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, เรื่องเดิม, หน้า ๘.

^{๑๔} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๐๘.

^{๑๕} กองเผยแพร่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, เรื่องเดิม, หน้า ๑๒๖ - ๑๒๗.

ในญี่ปุ่น ได้มีการสอบถามเด็กเกรเพื่อทราบว่าเด็กเกรชอบภาพยนตร์ชนิดใด การสอบถามนี้กระทำเมื่อเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๙ โดยสอบถามเด็กเกรซึ่งได้รับการลงโทษ หรืออยู่ระหว่างภาคทัณฑ์ พบว่าเด็ก ๓๑ % ชอบภาพยนตร์หวาดเสียว ๒๓ % ชอบภาพยนตร์ประวัติศาสตร์ ๒๘ % ชอบภาพยนตร์รัก ๑๖ % ชอบภาพยนตร์นักรบชาโมไร และ ๒ % ชอบภาพยนตร์สารคดี ๒๐